

Lausunnot, asiantuntijakommentit ja mielipiteet /
Utlåtanden, expertkommentarer och åsikter
EPOELY/778/2024

YVA-ohjelma, Korsnäsın merituulivoimapuiston sähkönsiirto mantereella /
MKB-program, Elöverföring på fastlandet från Korsnäs havsvindkraftspark

Koosteesta on poistettu oheismateriaalit, linkit ja henkilötiedot /
I sammandraget har bifogat material, länkar och personuppgifter tagits bort.

Lausunnot (viranomaiset) / Utlåtanden (myndigheter)

Etelä-Pohjanmaan liitto

Maakuntakaava

YVA-ohjelmassa on eritelty tarkasteltavien sähkönsiirtovaihtoehtojen alueille sijoittuvat voimassa olevat ja valmisteilla olevat maakuntakaavat, ja niihin sisältyvät merkinnät Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla. YVA-ohjelmassa on mainittu, että Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n kaavaluonnokseen sisältyy sähkönsiirron koko maakuntaa koskeva suunnittelumääräys. Määräyksen tarkempaa sisältöä ei tuoda esiin.

Maakuntakaavaluonnoksen jälkeen valmisteilla olevan maakuntakaavan sisältö on muuttunut joiltakin osin sähkönsiirtoreittien läheisyyteen sijoittuvien karttamerkintöjen osalta. Lisäksi koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset (ml. sähkönsiirtoa koskeva yleinen suunnittelumääräys) ovat saadun palautteen perusteella muovautuneet.

Viimeisimmät, maakuntakaavaehdotuksen muodostaneet kaava-asiakirjat ovat nähtävillä Etelä-Pohjanmaan liiton verkkosivuilla. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n julkinen nähtävilläolo päättyi 13.5.2024. Maakuntakaava on tarkoitus viedä maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn syyskuussa 2024.

Etelä-Pohjanmaan liitto pyytää seuraamaan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n hyväksymiskäsittelyn etenemistä ja huomioimaan ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa sekä voimassa olevan että mahdollisesti edelleen valmisteilla olevan maakuntakaavan sisällön suunnittelumääräyksineen.

Maakuntakaavaehdotukseen sisältyvä sähkönsiirtoa koskeva yleinen suunnittelumääräys on seuraava:

”Sähkönsiirtolinjojen toteutuksessa ei tule aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta arvokkaisiin alueisiin eikä virkistys-, luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueisiin. Sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa maa- ja metsätalouden, asutuksen sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin. Määräys koskee vähintään 110 kV voimajohtoja.

Energiantuotantoalueiden ja energian varastointialueiden suunnittelussa on ensisijaisesti selvitettävä mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto kokonaan tai osittain maakaapelein. Muutoin liittäminen sähköverkkoon on pääsääntöisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin yhteistyössä muiden energiantuotannon toimijoiden kanssa.”

Arviointiselostuksessa tulee selvittää ja ottaa kantaa siihen, miten hankkeessa sovelletaan sähkönsiirron koko maakuntaa koskevaa suunnittelumääräystä.

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo maakuntakaavaehdotukseen sisältyvään sähkönsiirron koko maakuntaa koskevaan suunnittelumääräykseen nojaten, että ympäristövaikutusten arviointiselostukseen tulee sisältyä osio, jossa arvioidaan myös voimajohtojen teknisiä toteutusvaihtoehtoja ja niiden ympäristövaikutuksia, esimerkiksi eri sähkönsiirtopylväsmallien aiheuttamia vaikutuksia mm. maa- ja metsätalouteen ja maisemaan. Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiselostukseen tulee sisältyä arvio myös ns. Tannenbaum-pylväiden käytöstä, jolloin samaan pylväaseen on mahdollista sijoittaa kaksi 400 kv voimajohtoa. Arviossa tulee huomioida eri pylväsmallien toteuttamiskelpoisuutta ja vaikutuksia eri Reittiosuuksilla.

Maakuntakaavaehdotukseen on lisätty myös uusi ekologisten yhteyksien huomioimista koskeva yleinen suunnittelumääräys:

”Maankäytön suunnittelussa on tunnistettava alueen ekologiset yhteydet ja turvattava ne tavalla, joka mahdollistaa laiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet. Tunnistettujen ekologisten yhteyksien alueella olevat nykyiset maa- ja metsätalousalueet tulee lähtökohtaisesti säilyttää maa- ja metsätalouksikäytössä.”

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo ekologisia yhteyksiä koskevaan yleiseen suunnittelumääräykseen nojaten, että Korsnäsin sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee tunnistaa reittiosuuksille sijoittuvat ekologiset yhteydet ja arvioida niiden turvaamistapoja suunnittelumääräyksen mukaisesti. Ekologisten yhteyksien tunnistamisessa voi hyödyntää esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan viherrakenne ja ekosysteemipalvelut -selvitystä. Selvitykseen liittyviä paikkatietoaineistoja on saatavilla Etelä-Pohjanmaan liiton alueidenkäytön ja liikenteen tehtäväalueelta.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n kaavaehdotuksessa osoitetut rakennetun kulttuuriympäristön ja arvokkaiden maisema-alueiden merkinnät perustuvat voimassa olevaa maakuntakaavaa tuoreempiin selvityksiin ja poikkeavat monin osin voimassa olevan maakuntakaavan merkinnöistä. Etelä-Pohjanmaan liitto pyytää, että arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä ja maisema-alueita koskevat lähtötiedot päivitetään/täydennetään Etelä-Pohjanmaan osalta kokonaisuudessaan ympäristövaikutusten arviointia varten. Aiheeseen liittyvät selvitykset ja maakuntakaavaehdotukseen sisältyvät merkinnät ja -määräykset löytyvät osoitteesta epliitto.fi/maakuntakaava.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä, että arvioinnissa tullaan laatimaan maisemavaikutuksia havainnollistavia havainnekuvia.

Yhteisvaikutukset

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä, että YVA-ohjelman luvussa 2.4 on eritelty sähkönsiirtovaihtoehtojen sijoittumista suhteessa olemassa oleviin ja suunniteltuihin tuulivoima- ja sähkönsiirtohankkeisiin. Luvussa todetaan, että muita hankkeita tarkastellaan osana ympäristövaikutusten arviointia, jolloin tarkastellaan päällekkäisten ja läheisten hankkeiden kautta syntyviä yhteisvaikutuksia.

Etelä-Pohjanmaan liitto kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että luvussa 19 esitetty kuvaus yhteisvaikutusten arvioinnista on erittäin suppea. Etelä-Pohjanmaan liitto korostaa Korsnäsin merituulivoimahankkeen mantereen sähkönsiirron toteuttamisen ja lähialueiden muiden energiantuotantoon liittyvien hankkeiden yhdessä aiheuttamia yhteisvaikutuksia. Yhteisvaikutusten arvioinnin tulee olla perusteellista ja kattavaa. Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että yhteisvaikutusten arvioinnin tulee sisältää sanallista arviointia, karttakuvia ja havainnekuvia.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää YVA-ohjelmaan sivulle 28 sisällytettyä karttakuvaa sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen lähialueille sijoittuvista tuulivoimahankkeista hyvänä ja YVA-ohjelman sisällön arviointia helpottavana sisältönä. Liitto katsoo, että vastaava karttatarkastelu olemassa olevista ja suunnitelluista sähkönsiirtolinjoista olisi ollut vähintään yhtä tarpeellinen, jotta YVA-ohjelmaa olisi ollut mahdollista arvioida sähkönsiirtoinfrastruktuurin yhteisvaikutusten osalta.

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että YVA-selostukseen tulee sisältyä karttoja arvioitavien toteutusvaihtoehtojen rinnalle ja lähialueille sijoittuvista olemassa olevista ja tiedossa olevista suunnitelluista sähkönsiirtoreiteistä. Karttakuvat tulee YVA-selostuksessa nivoa osaksi muuta yhteisvaikutusten kokonaisarviointia.

Muut asiat

Etelä-Pohjanmaan liitto pyytää kiinnittämään huomiota YVA-selostuksessa esitettävien karttojen laatuun. Nyt lausuttavana oleva YVA-ohjelma sisältää monia karttakuvia, jotka ovat epäselviä ja osin lukukelvottomia. YVA-selostuksen tulee sisältää kaikki tiedot ja karttakuvat, joiden perusteella ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksia on mahdollista arvioida asianmukaisesti.

Etelä-Pohjanmaan liitolla ei ole asiassa muuta lausuttavaa.

Fingrid Oyj

Suurten yksittäisten hankkeiden verkkoliityntöjen toteuttaminen vaatii aina tapauskohtaisia selvityksiä ja aktiivista yhteistyötä Fingridin kanssa koko hankkeen ajan.

Todennäköisesti hankkeiden liittäminen vaatii myös merkittäviä vahvistuksia nykyiseen kantaverkkoon.

Fingrid on alustavasti selvittänyt mahdollisia kantaverkon liityntämahdollisuuksia merituulivoimalle 2030-luvulla. Katso 13.5.2024 julkaistu Fingridin mediatiedote asiasta.

Alustavia liityntämahdollisuuksia on tunnistettu seuraavilla alueilla: Inkoo, Ulvila, Närpiö, Vaasa, Raahe ja Raisio. Fingridin on tarkoitus tarkentaa liityntämahdollisuuksia sähköasematasolle syksyn 2024 aikana. Alustavista liityntämahdollisuuksista Korsnäsin hanketta lähinnä olisivat Närpiön ja Vaasan alueet.

YVA-menettelyssä on otettava huomioon, että liittymispiste ja liityntäkapasiteetti varataan hankkeelle vasta liittymissopimuksessa.

Suomen sähköverkkoon liitettävissä hankkeissa on huomioitava, että suurin sallittu askelmainen tehomuutos, jonka sähköjärjestelmä kestää käyttövarmuutta vaarantamatta, on voimalaitoksen liitynnässä enintään 1300 MW. Näin ollen yli 1300 MW tuotantohankkeet tulee joko eriyttää sähkötekniisesti ja säätötekniisesti itsenäisiksi voimalaitoksiksi tai asiakkaan tulee rajata liitynnän verkkovaikutus siten, ettei askelmainen tehomuutos liitynnässä missään tilanteessa ylitä 1300 MW:ia. Eriyttämisaikataulu tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, ettei maanpäällisiä liittymisjohtoja voida toteuttaa yhteispylväsratkaisuna, koska liittymisjohtot ovat säteittäisiä yhteyksiä ja yhteispylvään menettäminen johtaisi suoraan voimalaitoksen sähköverkosta irtoamiseen ja mahdollisesti yli 1300 MW tehomuutokseen.

Liitynnän rakentamisessa on noudatettava Fingridin asettamia liittymissopimuksen allekirjoittamisajankohtana voimassa olevia yleisiä liittymisehtoja (YLE) sekä voimalaitosten järjestelmätekniisiä vaatimuksia (VJV). Mikäli liityntä toteutetaan tasasähköyhteytenä, tulee noudattaa myös kulloinkin voimassa olevia tasasähköyhteyksien järjestelmätekniisiä vaatimuksia (HCDC).

Tässä lausunnossa ei oteta kantaa teknisiin ratkaisuihin. Fingridin voimajohtojen, sähköasemien ja toimintojen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Myös mahdollisista Fingridin merikaapelien läheisyyteen sijoittuvista merikaapeleista tulee pyytää risteämälausunto.

Risteämälausuntopyynnöt

Fingridin toimintojen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta.

Lausumme mielellämme jatkossa hankkeen eri vaiheista, tietojen tarkentuessa. Pyydämme lähettämään meille tietoa hankkeen etenemisestä. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Ilmatieteen laitos

Metsähallituksen ja Vattenfallin suunnittelema merituulivoimapuisto sijoittuu Korsnäsin kunnan edustalle Pohjanlahdelle. Tuulivoimalat sijoittuvat Metsähallituksen hallinnoimalle merialueelle noin 15 km etäisyydelle rannikosta. Merituulivoimapuistonpinta-ala on noin 274 km². Merituulivoimapuisto koostuu enintään 150 tuulivoimalasta, joiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä ja yksikköteho enintään 25 MW.

Sähkönsiirto hankealueelta mantereelle toteutetaan meren pohjaan asennettavilla merikaapeleilla. Merituulipuiston alueelle rakennetaan merisähköasemia. Merituulipuisto liitetään olemassa olevaan sähköverkkoon mantereella.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Korsnäsin merituulivoimapuiston sähkönsiirto mantereella, YVA-ohjelmasta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Merentutkimuksen osalta Ilmatieteen laitos toteaa, että YVA ohjelma on meren fysiikan osalta kattava. Etenkin läjityksen osalta on kuitenkin huomioitava, että virtausmittaukset on tehty loppu keväällä/kesällä, jolloin virtaukset ovat yleensä heikoimpia. On hyvin todennäköistä, että syksyllä/talvella (ennen jäätymistä) alueella havaitaan huomattavasti kovempia virtauksia kuin nyt mitatut. Olisikin suositeltavaa, että läjitys tapahtuisi kesäkaudella, jolloin läjityksen yhteydessä tapahtuva leviäminen olisi vähäisempää, ja sedimentillä olisi aikaa painua ennen syksyn mahdollisia myrskyjä. Läjitysalueen 3 etuna olisi mahdollisesti se, että se todennäköisesti jäätyisi aiemmin kuin ulompana sijaitsevat alueet. Ilmatieteen laitos suosittelee, että nämä seikat otetaan huomioon lopullista läjitysalueita valittaessa.

Säätöverkoston osalta Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa.

Karijoen kunta

Karijoen kunta ilmaisee vakavan huolensa kunnan alueelle kaavailtaviin sähkönsiirtolinjauksen vaikutuksesta kunnan asukkaiden elinkeinoihin. Toteutuessaan sähkön ilmajohtolinjat pirstovat merkittävästi metsätiloja ja haittaavat metsätalouden toimintaa. Karejoen kunta näkee myös maanomistajille maksettavan korvauksen olevan nykyisellään liian pieni ilmajohtolinjojen elinkeinoille aiheuttamiin haittoihin nähden. Korvausmenettelyssä tulee noudattaa ns. käypää markkinahintaa.

Karijoen kunnanhallitus edellyttää, että ensisijaisesti sähkönsiirto järjestetään merikaapelilla mahdollisimman lähelle tavoiteltavaa sähköasemaa, jolloin maalla kulkevien ilmajohtolinjojen määrä jää

mahdollisimman pieneksi. Toissijaisesti Karijoen kunta edellyttää, että Karijoen kunnan alueella käytetään olemassa olevaa sähkönsiirtolinjaa ylöspäin rakentaen.

Kauhajoen kaupunki

Ympäristöpäällikön ehdotus:

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Korsnäsin merituulivoimapuiston sähkönsiirron YVA-ohjelmasta Kauhajoen kaupungin ympäristöpalveluilta. Kauhajoen kaupungin ympäristöpalvelut vastaavat myös Teuvan, Karijoen sekä Isojoen ympäristönsuojelun sekä ympäristöterveyden tehtävistä. Hankkeen sähkönsiirto vaihtoehtoista SVE2A, SVE2B, SVE2C, SVE2D, SVE3A, SVE3B sekä SVE3C kulkevat osittain Teuvan sekä Karijoen kuntien alueella.

Kauhajoen kaupungin ympäristölautakunta ottaa kantaa lausunnossaan vain niiltä osin kuin se koskettaa Teuvan ja Karijoen kuntien alueita.

YVA-ohjelmassa on laajasti tunnistettu tarvittavat selvityksen kohteet sekä kattavasti kerrottu jo toteutetuista sekä toteutettavista selvityksistä. Kauhajoen kaupungin ympäristölautakunta haluaa kuitenkin painottaa, että hankkeen edetessä vaikutukset maisemiin sekä etenkin kulttuurimaisemiin tulee havainnollistaa kuvallisesti useista eri pisteistä.

Kauhajoen kaupungin Terveysturvaviranomainen haluaa huomauttaa, että YVA:n edetessä tulee myös ottaa huomioon sähkönsiirtoreittien vaikutusalueella olevien kiinteistöjen asumisviihtyvyyden vaikutus sekä pohjavesialueilla olevien vedenottamoiden vaikutukset Teuvan ja Karijoen kunnan alueella.

Kauhajoen kaupungin ympäristölautakunta haluaa mainita, että YVA-ohjelmassa hankkeen läheisyyttä muihin hankkeisiin esittävästä kartasta puuttuu Teuvan sekä Kurikan alueille suunnitteilla oleva Pahkaneva-Paukkakankaan tuulivoimahanke sekä Teuvan sekä Karijoen kuntien alueella oleva Lautamäen tuulivoimahanke. Hankkeet ovat suunnitteilla sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen SVE2 ja SVE3 läheisyyteen. Lisäksi alle 20 km päähän sähkönsiirtoreiteistä sijoittuu Saunamaan tuulivoimapuisto (Teuva/Kurikka), Mustaisnevan tuulivoimapuisto (Kauhajoki), Mustaisnevan aurinkovoimahanke sekä Kankalonselän tuulivoimapuistohanke (Kauhajoki). Lakiakankaan jo olemassa olevat tuulivoimalat Isojoen ja Karijoen alueella puuttuvat lähihankkeiden kartalta, kuten myös Isojoella rakenteilla oleva Rajamäenkylän tuulivoimala-alue. Sähkönsiirtoreittien lähetyvillä ovat muut energiahankkeet tulisi ottaa huomioon yhteisvaikutusten tarkkailussa YVA-hankkeen edetessä. Alueelle on tulossa runsaasti energiahankkeita, joilla kaikilla on omat sähkönsiirtotarpeet. Kauhajoen kaupungin ympäristölautakunta peräänkuuluttaa yhteistyön tekemistä sähkönsiirron haittavaikutuksien minimoimiseksi.

Käsittely: Käsittelyn aikana ympäristöpäällikkö täydensi esitystään siten, että sähkönsiirtoon tutkittaisiin mahdollisuutta merikaapelien sijoittamisesta merenpohjaan. Varapuheenjohtaja täydensi esitystä siten, että merikaapelien sijoittamista merenpohjaan tutkitaan ensisijaisena vaihtona.

Ympäristölautakunnan päätös: Hyväksyttiin.

Korsnäsin kunta

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att följande utlåtande ges:

- Eftersom flera havsvindkraftsparker planeras i området bör de samverkande konsekvenserna utredas.
- I samtliga projekialternativ dras kraftledningarna genom Korsnäs kommuns huvudsakliga grundvattenområde Boviksand. Konsekvenserna för grundvattenområdet behöver utredas i tillräcklig

omfattning så att grundvattenkvaliteten inte äventyras, varken i byggskedet eller under drifttiden för kraftledningarna.

- Elöverföringarna, oberoende av alternativ, behöver placeras längs med befintliga ledningsgator och även helheten med andra aktörer borde ses över.

- Det ska vara tillräckligt stort skyddsavstånd till bosättningarna från kraftledningarna. Det får inte äventyra ev. framtida bygglovsansökningar inom befintliga byaområden.

- Sida 29 behöver kompletteras med Korsbäck vindkraftspark och Tabellen med fast boende och fritidsboende behöver kompletteras på sida 98.

TN § 40/2024 Beslut: Förslaget godkändes enhälligt med tillägget att man i planeringen måste sträva efter att det endast ska bli en kraftledning och en anslutningspunkt.

Kd:s förslag: Kommunstyrelsen omfattar tekniska nämndens utlåtande och ger som sitt utlåtande följande:

- Eftersom flera havsvindkraftsparker planeras i området bör de samverkande konsekvenserna utredas.

- I samtliga projekialternativ dras kraftledningarna genom Korsnäs kommuns huvudsakliga grundvattenområde Boviksand. Konsekvenserna för grundvattenområdet behöver utredas i tillräcklig omfattning så att grundvattenkvaliteten inte äventyras, varken i byggskedet eller under drifttiden för kraftledningarna.

- Elöverföringarna, oberoende av alternativ, behöver placeras längs med befintliga ledningsgator och även helheten med andra aktörer borde ses över.

- Det ska vara tillräckligt stort skyddsavstånd till bosättningarna från kraftledningarna. Det får inte äventyra ev. framtida bygglovsansökningar inom befintliga byaområden.

- Sida 29 behöver kompletteras med Korsbäck vindkraftspark och Tabellen med fast boende och fritidsboende behöver kompletteras på sida 98.

- I planeringen bör man sträva till att det endast blir en kraftledning och en anslutningspunkt.

- På karta 2 ledningsförslaget SVE2C, syns två bostadshus närmare än 300 meter från kraftledningen, där bör kraftledningen flyttas västerut längre bort från bostadshusen (Kartbilaga bifogas).

- På karta 1 ledningsförslaget SVE2C, skär kraftledningsförslaget genom Harrström by, där bör kraftledningen flyttas österut så att den i större utsträckning följer byagränserna istället (Kartbilaga bifogas).

- På karta 10 ledningsförslaget SVE1D och SVE1E går genom byarna och bör om möjligt flyttas så att de följer byarnas rågränser (Kartbilaga bifogas).

- Forngravarna på Trofastback bör beaktas.

- Väsentligt är att placeringen av kraftledningar planeras väl så att olika slag av negativa konsekvenser för bosättning, landskap, rekreation, miljö och natur minimeras.

KST § 94/2024 Beslut: Godkändes.

Kurikan kaupunki, ympäristölautakunta

Voimajohtojen sijoittamisen vaihtoehtoista SVE1A-B, SVE2B, SVE2D, SVE 3A-C kulkisivat Kurikan alueella. Vaihtoehdot SVE2B ja SVE2D kulkisivat Teuvan kanssa yhteisen Pahkanevan osayleiskaava-alueen itäosalla noin 2,3 kilometrin matkan Kurikan alueella. SVE3B-C vaihtoehdot kulkisivat osin samaa reittiä kuin SVE2B ja SVE2D jatkaen kilometrin verran enemmän Kurikan alueella Närviöjoen suuntaan. Kaikki nämä vaihtoehdot kulkisivat Koppelokallion länsipuolelta ja leikkaisivat Koppelomäen vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen kuntarajalla. Vaihtoehdot SVE3B ja SVE3C palaisivat Teuvan puolelta Kurikan alueelle Harjunkylän lounaispuolella Saarninevan kohdalla, josta SVE3C jatkaisi kulkua Kurikan alueella 12 kilometrin matkan Murtoisen ja Sarviöjoen kylien välistä kiertäen Pitkäloukon asutuksen idänpuolelta. SVE3B erkanees SVE3C:n kanssa samalta reitiltä Iso Sarvinevan kohdalla Maalahden puolelle. SVE3C yhtyy Märkänevan kohdalla vaihtoehtoihin SVE1A-B ja SVE3A, jotka kulkevat 5,3 kilometrin matkan Kurikan alueella Maalahden kuntarajan tuntumassa.

Ympäristölautakunta huomauttaa, että YVA-ohjelman luontoarvoja koskevissa selvityksissä on SVE3B-C:n varrelle sijoittuvalle Iso Sarvinevalle esitetty lepäilijälaskentaa, mutta ei sitä sivuavalle uudelle reittivaihtoehdolle pesimälinnustoselvitystä. Iso Sarvinevalle on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 10.4.2014 myöntänyt ympäristöluvan turvetuotantoon, mutta päätös on kumottu Vaasan hallinto-oikeudessa ja Korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Ympäristölupahakemusta varten alueen pohjoisosasta on laadittu kaksi selvitystä: Kurikan Ison Sarvinevan pohjoisosan luontoselvitys, tutkimusraportti 86, Luonto-osuuskunta Aapa Oy 2010 ja Ison Sarvinevan (Kurikka) linnustoselvityksen täydennys 2013, Ahma Ympäristö Oy Ilmajoki 2013. Iso Sarvinevalla on havaittu vuosien 1990, 2010 ja 2013 laskennoissa joitakin tällä hetkellä Suomessa erittäin uhanalaiseksi, vaarantuneiksi tai silmällä pidettäväksi luokiteltuja lajeja ja suon lintulajiston on todettu olevan suoalueelle keskimääräistä runsaampi ja säilyneen sellaisena 1990-luvulta. Ympäristölupahakemuksen johdosta alueella on laadittu myös perhosselvitys vuonna 2012, jossa on löydetty vuoden 2010 uhanalaisluokituksen mukaan yksi vaarantunut laji ja kolme silmälläpidettävää. Etelä-Pohjanmaan suoselvityshankkeen 2013 loppuraportissa Iso Sarvineva luokitellaan keidassuosysteeminä tyydyttävään luonnontilaluokkaan, mutta sen kytkeytyneisyys suojelualueverkkoon ja lähialueen oittamattomaan suohon (Sanemossen) on erinomainen. Nykyinen 110 kV:n johtokäytävä kulkee noin 750 metrin etäisyydellä Iso Sarvinevan pohjoisosan reunasta. Uusi 400 kV:n voimajohtokäytävä tulisi sijoitettua noin 350 metrin etäisyydelle suon reunasta. Uudella 400 kV:n voimajohtokäytävällä saattaisi olla vaikutuksia suon luontoarvoihin. Muilta osin ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on kattavasti esitetty selvittävien eri vaikutukset.

8. Kristiinankaupungin kaupunki, Kaupunginhallituksen kaavoitusjaosto

Kristiinankaupunki puoltaa sähkönsiirtovaihtoehtoa SVE1.

Kristiinankaupunki vastustaa sähkönsiirtoa pohjavesialueiden sekä ruoantuotantoon käytettävien maiden yli.

Kristiinankaupungin kaupunki katsoo, että sähkönsiirto tulee ensisijaisesti toteuttaa maakaapelilla ja mikäli tämä jostakin syystä ei toteudu, toimijoiden on tehtävä yhteistyötä ja käyttää samoja pylväitä ympäröivien alueiden kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi. Maanomistajille tulee maksaa kohtuullinen korvaus siitä, että heidän maa-alueitaan käytetään sähkönsiirtoon.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa sisältyy esimerkkikuvia eri osuuksien pylvästyypeistä ja poikkileikkauksista. Ohjelmaa tulee täydentää kuvakoosteilla ja kuvavisualisoinneilla siitä, miltä eri linjavedot

näyttävät ympäristössä, eli joka sisältää myös olemassa olevat rakennukset ja sähkönsiirtolinjat, jotta saadaan totuudenmukaisempi kuva siitä, miten sähkönsiirrot tulevat vaikuttamaan maisemakuvaan. Poikkileikkauskuvat eivät anna kokonaiskuvaa, koska niihin ei ole piirretty muita suunnitteilla olevia sähkönsiirtolinjoja. Poikkileikkauskuvat eivät siten anna riittävästi tietoa tilanteesta, minkä vuoksi niitä on täydennettävä.

Liitteenä olevien karttojen sähkönsiirtovaihtoehtoissa olisi voinut olla selkeämpää tietoa siitä, mikä alue kussakin karttakuvassa on. Ensimmäisessä kuvassa tulevat karttakuvat oli numeroitu, mutta varsinaisissa karttakuvissa numerointia ei ollut. Kartoista ei myöskään näe selkeästi, mitkä linjat ovat täysin uusia ja mitkä linjat kulkevat olemassa olevia sähkönsiirtolinjoja pitkin.

Karttoihin tulee lisätä tiedot muiden tuulivoimahankkeiden suunnitelluista Sähkönsiirtoratkaisuista.

Luvussa 4.5.4. mainittuun asukaskyselyyn tulee myös sisältyä yllä mainitut valokuvasoitteet sekä karttakuvat, johon sisältyvät kaikki suunnitellut sähkönsiirtolinjat.

6.2 Hankkeessa tehtävät erityiset selvitykset

Valokuvasoite tulee laatia myös vuorokauden pimeiden tuntien osalta. Sähkönsiirtolinjojen valokuvasoitteisiin tulee myös sisältyä muut sähköasemiin suunnitellut sähkönsiirtolinjat.

Kristinestads stad, Stadsstyrelsens planläggningssektion

Kristinestad förordar elöverföringsalternativ SVE1.

Kristinestad motsätter sig elöverföring över grundvattenområden samt över mark som används till matproduktion.

Kristinestads stads åsikt är att elöverföringen främst bör ske genom jordkabel och om detta av orsak eller annan inte genomförs måste aktörerna samarbeta för att använda samma stolpar för att på så sätt minska påverkan på omkringliggande område. Markägare måste få skälig ersättning för att deras mark tas i anspråk för elöverföring.

Programmet för miljökonsekvensbedömning innehåller exempelbilder på stolptyper och tvärsnitt på olika avsnitt. Programmet bör kompletteras med bildmontage och bildvisualiseringar över hur de olika linjedragningarna kommer se ut i omgivningen, dvs där även existerande byggnader och elöverföringslinjer finns med, för att ge en mer rättvis bild över hur elöverföringarna kommer inverka på landskapsbilden. Tvärsnittsbilderna saknar helhetsbilden eftersom inte övriga under planering varande elöverföringslinjer finns inritade. Därmed ger inte tvärsnittsbilderna tillräcklig information om situationen och måste kompletteras.

Bilagan med kartorna gällande elöverföringsalternativ kunde innehållit tydligare info om vilket område som finns på respektive kartbild. Första bilden innehöll numreringar för kommande kartbilder, men själva kartbilderna innehöll inte denna information. Det är också otydligt på kartorna vilka sträckningar som är helt nya samt vilka som går längs med existerande elöverföringslinjer.

Kartorna behöver kompletteras med information om övriga vindkraftsprojekts planerade elöverföringsplaner till elstationerna.

Boendekäten som nämns i kapitel 4.5.4 bör innehålla de fotomontage som nämns ovan samt kartbilder där samtliga planerade elöverföringslinjer finns med.

6.2 Särskilda utredningar som ska göras i projektet

Fotomontage måste göras även för dygnets mörka timmar. Fotomontage på elöverföringslinjerna måste även innehålla övriga till elstationerna planerade Elöverföringslinjer.

Laihian kunta

Kunnanhallitus päättää todeta, että Laihian kunnalla ei ole lausuttavaa Korsnäsin merituulivoimapuiston mantereen sähkönsiirron YVA-ohjelmasta.

Luonnonvarakeskus

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Eri sähkönsiirtovaihtoehtoissa uuden johtokäytävän pituudet vaihtelevat 38–91 km välillä. Reittivaihtoehdot sijoittuvat neljän susireviirin alueelle ja alueella voi esiintyä kaikkia neljää suurpetoa. Kaikkien reittivaihtoehtojen alueella on myös mahdollisia saukon elinympäristöjä. Alle kilometrin päähän sähkönsiirtoreiteistä sijoittuu 7 Natura-alueita, joista on laadittu tarvearvioinnit. Näiden perusteella arvioinnin laatiminen on tarpeen kolmelle.

Kanalintujen soidinpaikkaselvitykset on tehty maastokaudella 2022 ja niiltä osin kuin hankkeessa on tullut uusia vaihtoehtoja maastokaudella 2024. Linnustollisesti arvokkaita elinympäristöjä selvitetään maastossa keväällä 2024. Luke huomauttaa, että luontoselvityksissä ei tulisi jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan. Hankealueelta saattaa jäädä tällöin laajoja alueita kartoittamatta. Lisäksi on hyvä huomioida, että yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Soidinpaikkojen sijainnit tulisi ottaa huomioon reitin sijoittelussa. Kanalintujen soittimet saattavat häiriintyä, jos voimalinja rakennetaan liian lähelle soidinpaikkoja. Esimerkiksi metso on herkkä häirinnälle.

Hankkeen vaikutuksia voidaan lieventää esim. ajoittamalla rakennusvaiheen työt soidinajan ja lintujen pesimä- ja/tai muuttoajan ulkopuolelle. Lisäksi Luke suosittelee huomiomerkitöjen lisäämistä niille kohteille, joiden läheisyydessä on muutonaikaisia levähdysalueita.

Voimajohtoreitin läheisyydessä on useita muita eri vaiheissa olevia tuulivoimahankkeita ja niiden sähkönsiirtoon liittyviä hankkeita. On tärkeää, että direktiivilajien asuttamilla alueilla otetaan huomioon muun tuulivoimarakentamisen ja maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatiotasolla kyseisten lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin ja Natura-alueita mahdollisesti heikentäviin vaikutuksiin. Uuden maastokäytävän osalta vaikutukset riistaan voivat liittyä mm. liikkumisen vaikeutumiseen, helpottumiseen, resurssien saatavuuteen, elinympäristön pirstaloitumiseen, reunavaikutuksiin ja erilaisen häiriön lisääntymiseen.

Lausunnon tiivistelmä

Riistalajiston osalta hankkeen vaikutuksia voidaan lieventää esim. ajoittamalla rakennusvaiheen työt soidinajan ja lintujen pesimä- ja/tai muuttoaikojen ulkopuolelle. Lisäksi Luke suosittelee huomiomerkitöjen lisäämistä niille kohteille, joiden läheisyydessä on muutonaikaisia levähdysalueita. Maakaapelointi uusissa maastokäytävissä vähentäisi lintujen törmäyskuolleisuutta. Uuden maastokäytävän osalta vaikutukset riistaan voivat liittyä mm. liikkumisen vaikeutumiseen, helpottumiseen, resurssien saatavuuteen,

elin ympäristön pirstaloitumiseen, reunavaikutuksiin ja erilaisen häiriön lisääntymiseen. Voimajohtoreitin läheisyydessä on useita muita eri vaiheissa olevia tuulivoimahankkeita ja niiden sähkönsiirtoon liittyviä hankkeita. Luke näkee tärkeäksi, että hankkeen selostusvaiheessa arvioidaan huolellisesti hankkeen yhteisvaikutuksia.

Länsirannikon ympäristöyksikkö

Väsentligt är att placeringen av kraftledningen planeras väl så att olika slag av negativa konsekvenser för bosättning, landskap, rekreation, miljö och natur minimeras.

Eftersom det planeras flera och långa el-ledningsgator skulle en digital karttjänst med tillgång till olika lager vara bra för att i lättare kunna granska de olika alternativen och konsekvenser. Bättre översiktsbilder/tabeller över de olika alternativen bör presenteras, t.ex. för att avgöra vilket alternativ som stör minst antal bosättning, skogsbruk, jordbruk och djurhållning samt natur.

Tillräckliga naturutredningar bör utföras längs med linjedragningarna i de olika alternativen. Det finns säkert flera viktiga naturområden och områden viktiga för flygekorre längs de olika el-dragningalternativen som bör utredas. Breda el-gator kan isolera populationer av flygekorre från varandra.

Samarbete angående planeringen av nya el linjedragningar bör ske med andra aktuella vindkraftsparker (t.ex. Tyrsky och Korsbäck) så att ledningar kan placeras i samma stolpar eller parallellt med andra planerade linjegator. När el-överföringsalternativen planeras/väljs bör även tänkbara breddningar i framtiden beaktas då andra vindkraftsparker planeras. El-linjerna bör inte placeras för nära eller i mellan viktiga objekt som t.ex. bosättning, naturobjekt och grundvattenområden.

Vid öppna odlingsmarker som t.ex. ådalar bör de nya linjedragningarna förses med bollar för att minska kollisionrisken för flyttfåglar.

Nya el-dragningar bör undvikas på grundvattenområden, båda alternativen går över grundvattenområdet Boviksanden (1028001) i Korsnäs. Även andra grundvattenområden berörs av de olika linjedragningalternativen. Placering av fundament för elstolpar bör undvikas på känsliga platser som skyddsområden och på grundvattenområden och tryckimpregnerat material får inte användas i markarbetet. Jordmassor som uppstår då fundament anläggs bör behandlas på rätt sätt om de innehåller sulfidjordar och/eller invasiva växtarter. Eftersom Boviksandens grundvattenområde är känsligt och har ett tunt markskikt ovan grundvattennivån skulle alternativa ställen var havskablarna kan komma iland behövas.

Alternativ med långa nya ledningsgator bör undvikas och även alternativ där nya ledningsgator dras till både Toby och Åback elstationer.

Maalahden kunta

Alternativ som bedöms i MKB-förfarandet:

-ALTO: Projektet genomförs inte.

-SVE1: Det byggs 1–2 nya 400 kV:s kraftledningar, som börjar från elstationen vid sjökablarnas landförsöringsområde i Korsnäs och upphör vid Toby elstation i Korsholm. Alternativ SVE1 innefattar fem olika sträckningsalternativ (SVE1A-E).

-SVE2: Det byggs 1–2 nya 400 kV:s kraftledningar, som börjar från elstationen vid sjökablarnas landförsöringsområde i Korsnäs och upphör vid Åback elstation i Kristinestad. Alternativ SVE2 innefattar fyra olika sträckningsalternativ (SVE2A-D).

-SVE3: Det byggs 1–2 nya 400 kV:s kraftledningar, som börjar från elstationen vid sjökablarnas landförsöringsområde i Korsnäs och kopplas till båda elstationerna (Toby och Åback). Alternativ SVE3 innefattar tre olika sträckningsalternativ (SVE3A-C).

Elöverföringen utreds med olika alternativa sträckningar och förverkligas med en till två nya kraftledningar på 400 kV. Alternativen SVE1 och SVE3 på fastlandet leds till Toby elstation i Korsholm.

Det är viktigt att säkerställa vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av projektet har för människors levnadsförhållanden och livsmiljö, region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön. Utgående från det nämnda är det av vikt att åtminstone utreda konsekvenserna för boende, markägare, markanvändningen och landskapsbilden.

Därtill behöver möjligheten att för elöverföringen använda sig av redan befintliga linjegator också utredas. Om sådan möjlighet inte finns behöver det också utredas möjligheten att bygga ny elstation där elöverföringen från projektområdet når stamnätet. Flertalet bredvid varandra liggande linjegator är till olägenhet för samhällsstrukturen, markanvändningsmöjligheterna, markägarna, jordoch skogsbruket, kolsänkorna, samhällsekonomi och landskapsbilden och bör undvikas. Att enskilda elproducenters egna elöverföringslinjer dras parallellt med stamnätet, medför att oskäligt breda linjegator skapas. I stället är det skäl att se till att stamnätet utvecklas om sådant behov finns.

Eftersom Korsnäs havsvindkraftspark är i ett område där flera andra havsvindkraftsparker planeras bör man också noggrant utreda de samverkande konsekvenserna. Detta gäller även kabeldragningar till lands. Korsnäsprojektet är ett av de projekt som hunnit längst i denna process vilket gör att de också kan få andra direkta följder för de andra pågående projekten. Elöverföringslinjerna bör också planeras så att linjerna inte placeras i direkt anslutning till fastboende och fritidsboende utan att det är ett tillräckligt skyddsavstånd.

Det bör påpekas att det i utkastet till landskapsplan 2050 för Österbotten inte har intagits några rutter för kabeldragning och att projektörerna således själva utvärderar de olika alternativen. Detta stärker behovet av att projektörerna samarbetar för att undvika parallella kabeldragningar som ger större påverkan på boendet, skogs- och lantbruk och miljö. Det är inte acceptabelt att varje projektör drar parallella elledningar varför samarbete mellan de olika projektörerna är ett måste.

Malax kommun tar inte ställning till själva linjedragningarna i detta skede, men påpekar redan nu att alternativet SVE1E korsar anvisat område för vindkraft i gällande landskapsplan 2040 mellan de förverkligade vindkraftsparkerna Långmossa och Ribäcken. Planering för en ny park, Smalmossa, har inletts 2023 och den föreslagna linjedragningen kan inverka på den fortsatta planeringen.

I MKB-programmet har man på ett tydligt sätt redogjort och illustrerat ledningsgatorna och deras bredd. Däremot saknas ett alternativ för att ha ledningsgator där pylonerna består av endast en stolpe (se närmare figur 3–3 i kapitel 3.2 i MKB-programmet).

Kartmaterialet är oöverskådligt och det skulle ha varit bra att ha någon form av karta där det tydligare skulle gå att kontinuerligt följa de olika sträckningarna i terrängen. De små kartbladen gör det hela otydligt.

Bilagor:

- begäran om utlåtande
- kungörelse

Kommundirektör förslag:

Kommunstyrelsen avger ovanstående beredning som sitt utlåtande.

Beslut:
Förslaget godkändes.

Metsähallitus Rannikon luontopalvelut

Metsähallituksen hallinnassa olevat kiinteistöt sähkönsiirtovaihtoehtojen alueilla

Metsähallituksen luontopalveluiden ja Metsätalous Oy:n hallinnassa olevat kiinteistöt on tunnistettu YVA-ohjelmassa asianmukaisesti. Suunnitellut sähkönsiirtovaihtoehdot kulkevat kahden Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien (JHT) taseessa olevan, suojeluun varatun kiinteistön kautta. Nämä kiinteistö ovat 475-402-19-284 (SkyddsLind) vaihtoehdon SVE1E sekä kiinteistö 301-423-2-24 (Ranta) vaihtoehdon SVE3B linjausalueella. Kiinteistöt on hankittu valtiolle suojelutarkoitukseen ja ne on tarkoitus perustaa myöhemmin lakisääteiksi luonnonsuojelualueiksi. YVA-menettelyn yhteydessä tulee kartoittaa näiden alueiden mahdolliset luontoarvot sekä arvioida edelleen voimajohdon mahdollisesta toteuttamisesta niihin aiheutuvia vaikutuksia.

Vaikutukset Natura-alueisiin

Osana YVA-ohjelmaa on toteutettu arviointi Natura-arvioinnin tarpeesta Degermossenin (FI0800019, SAC), Kackurmossenin (FI0800018, SAC), Orrmossledenin (FI0800084, SAC), Harjaisneva-Pilkoonnevan (FI0800013, SAC), Hinjärvin (FI08000059, SAC/SPA), Sanemossenin (FI0800021, SAC/SPA) ja Kajaneskogenin (FI0800157, SAC) Natura-alueiden osalta. Natura-alueet sijoittuvat 40–1100 metrin päähän suunnitelluista voimajohtoista. Tarveharkinnan perusteella Natura-arviointi nähdään tarpeellisena Kackurmossenin, Hinjärvin ja Sanemossenin Natura-alueiden osalta. Degermossenin, Orrmossledenin, Harjaisneva-Pilkoonnevan ja Kajaneskogenin Naturaalueen osalta kielteisiä vaikutuksia ei arvioida aiheutuvan eikä luonnonsuojelulain 35 § arviointia nähdä siksi tarpeellisena.

Metsähallitus katsoo, että tehdyt Natura-tarveharkinnat on toteutettu asianmukaisesti. Metsähallitus yhtyy arvioon Natura-arvioinnin tarpeellisuudesta Kackurmossenin, Hinjärvin ja Sanemossenin Natura-alueen osalta. Metsähallitus katsoo, että suunnitellun hankkeen vaikutukset erityisesti linnustoon sekä liitooravaan tulee arvioida Natura-arvioinnissa huolellisesti. Lisäksi erityisesti Sanemossenin Natura-alueen osalta, jossa voimajohtokäytävä rajautuu käytännössä Natura- ja soidensuojeluohjelma-alueen rajaan, tulee Natura-arvioinnissa esittää riittävän yksityiskohtainen hankekuvaus voimajohdon toteuttamisesta sekä arvioida edelleen sen perusteella hankkeen vaikutukset myös alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin. Natura-arviointien valmistelussa tulee lisäksi varmistua siitä, että arvioinnin pohjaksi on käytettävissä riittävät tiedot alueen linnustosta sekä tarvittaessa täydentää tietoja maastossa tehtävillä selvityksillä. Metsähallitus huomauttaa, ettei Metsähallituksella ole käytettävissä kattavia ja ajantasaisia lajitietoja em. Naturaalueista, vaan esimerkiksi lintujen osalta tiedot perustuvat pääosin linjalaskentoihin, joista osa on jo vanhoja. Lisäksi vuonna 2017 tehdyissä Kackurmossenin ja Sanemossenin NATA-arvioinneissa (Natura-alueen tilan arviointi) on tunnistettu tarve liito-oravan maastokartoitukselle.

Degermossenin, Orrmossledenin, Harjaisneva-Pilkoonnevan ja Kajaneskogenin Naturaalueen osalta Metsähallitus yhtyy tarveharkinnan johtopäätökseen, ettei Naturaarviointia tarvita. Metsähallitus huomauttaa kuitenkin, että Natura-alueilla, joilla varsinaista Natura-arviointia ei katsottu tarpeelliseksi, on myös muita lajistollisia arvoja. Harjaisneva-Pilkoonnevan, Degermossenin ja Orrmossledenin Natura-alueet ovat uhanalaisen suo- ja kosteikkolajiston kannalta arvokkaita kohteita ja ne kuuluvat joko soidensuojelu- (Degermossen, Harjaisneva-Pilkoonneva) tai lehtojensuojeluohjelmaan (Orrmossleden). Suunniteltujen voimajohtojen vaikutukset alueen linnustoon tulee myös näiden kohteiden osalta arvioida huolellisesti osana hankkeen yleistä luontovaikutusten arviointia, vaikka linnusto ei olekaan Naturaalueiden suojeluperuste.

Vaikutukset luonnon yhtenäisyyteen ja ekologiin yhteyksiin

Hankkeen luontovaikutusten arvioinnissa esitetään arvioitavaksi lajeihin ja luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten lisäksi hankkeen vaikutukset luonnonalueiden pirstoutumiseen ja ekologiin yhteyksiin. YVA-ohjelman yhteisvaikutusten arvioinnin yhteydessä todetaan, että suunniteltujen voimajohtoreittien ympäristöön suunnitellaan myös useita tuuli- ja aurinkovoimahankkeita. Lisäksi mm. Suomen talousvyöhykkeelle suunnitellun Tyrskytuulivoimapuiston sähkönsiirtovaihtoehdot risteävät monin paikoin hankkeessa arvioitavien hankevaihtoehtojen kanssa. Toteutuessaan näillä voi olla yhteisvaikutuksia erityisesti metsä- ja suoluontoon sekä sille ominaiseen lajistoon (mm. linnut, liito-orava).

Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 tausta-aineistojen (mm. kartta yhtenäisistä metsäalueista) perusteella suunnitellut sähkönsiirtoreitit sijoittuvat erityisesti valtatie 8 itäpuolella sekä Maalahdessa Petolahden ja Övermalaxin välisellä alueella yhtenäisille luonnonympäristöalueille. Alueille on Pohjanmaan maakuntakaava 2040:ssa sekä maakuntakaavan 2050 kaavaehdotuksessa esitetty maakunnallisesti merkittäviä ekologisia yhteystarpeita, minkä lisäksi vaihtoehdot SVE2A-D sijoittuvat metsälajiston kannalta arvokkaalle Suupohjan metsien kansallisesti merkittävälle lintualueelle (FINIBA). FINIBA-alueelle on jo aiemmin toteutettu tuulivoimahankkeita.

Metsähallitus katsoo, että YVA-selostuksessa tulee arvioida eri hankevaihtoehtojen (erityisesti uuteen voimajohtokäytävään sijoittuvat osuudet sekä osuudet, joissa hanke edellyttää nykyisin voimajohtokäytävän merkittävää leventämistä) vaikutukset metsäluonnon pirstoutumiseen sekä maakuntakaavassa tunnistettuihin ekologiin yhteyksiin. Aineistona arvioinnissa on mahdollista hyödyntää esimerkiksi Pohjanmaan maakuntakaavan tueksi tehtyjä selvityksiä maakunnan suojelu- ja viheralueista. Metsähallitus huomauttaa, että YVA-ohjelman kappaleessa 2.4. (Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin) esitetyissä hankkeissa on todennäköisesti jo toteutettu luontoselvityksiä, jotka voivat antaa tärkeää lisätietoa luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaista kohteista myös tämän hankkeen vaikutusten arviointiin.

Mustasaaren kunta

YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot - VE0: hanketta ei toteuteta. - SVE1: Rakennetaan 1-2 kpl uusia 400 kV voimajohtoja, jotka alkavat Korsnäsistä merikaapeleiden rantautumisalueen sähköasemalta ja päättyvät Mustasaaren Tuovilan sähköasemalle. Vaihtoehtoon SVE1 sisältyy viisi eri reittivaihtoehtoa (SVE1A-E). - SVE2: Rakennetaan 1-2 kpl uusia 400 kV voimajohtoja, jotka alkavat Korsnäsistä merikaapeleiden rantautumisalueen sähköasemalta ja päättyvät Kristiinankaupungin Åbackin sähköasemalle. Vaihtoehtoon SVE2 sisältyy neljä eri reittivaihtoehtoa (SVE2A-D). - SVE3: Rakennetaan 1-2 kpl uusia 400 kV voimajohtoja, jotka alkavat Korsnäsistä merikaapeleiden rantautumisalueen sähköasemalta ja liittyvät molemmille sähköasemille (Tuovila ja Åback). Vaihtoehtoon SVE3 sisältyy kolme eri reittivaihtoehtoa (SVE3A-C).

Sähkönsiirtoreittien vaihtoehdot selvitetään ja toteutetaan yhdellä tai kahdella 400 kV:n voimajohtolla. Vaihtoehdot SVE1 ja SVE3 johdetaan mantereella Mustasaaren Tuovilan sähköasemalle. YVA-menettelyn kartta-aineiston tarkkuuden perusteella vaihtoehdot eivät sijoitu alueille, joilla on Mustasaaren kunnan voimassa olevia oikeusvaikutteisia asema- tai osayleiskaavoja. Ne sijoittuvat kuitenkin 10.6.2013 hyväksytyn Mustasaaren strategisen yleiskaavan alueelle. Strateginen yleiskaava ei ole oikeusvaikutteinen, mutta se ohjaa kunnan maankäyttöä ja yhdyskuntakehitystä. Voimajohtoreitin pohjoisin osa sisältyy Helsingbyn–Tuovilan osayleiskaavaan, joka on parhaillaan laadittavana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (maankäyttö- ja rakennuslain 63. §) oli nähtävillä 13.6.–31.8.2023. Alustavan aikataulun mukaan osayleiskaavan luonnos asetetaan nähtäville kesällä 2024.

Tärkeää on varmistaa, mitä merkittäviä suorja ja epäsuoria vaikutuksia hankkeen toteuttamisella on ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön. Mainitun perusteella on tärkeää selvittää vaikutukset ainakin maanomistajille, asukkaille, maankäyttöön, Tuovilan sähköasemalle ja maisemakuvaan.

Lisäksi tulee selvittää, onko olemassa olevia johtokäytäviä mahdollista käyttää sähkönsiirtoon. Jos mahdollisuutta ei ole, on myös selvitettävä mahdollisuutta rakentaa uusi sähköasema, jossa hankealueen sähkönsiirto tavoittaa kantaverkon. Useat vierekkäiset johtokäytävät ovat haitta yhdyskuntarakenteen, maankäyttömahdollisuuksien, maanomistajien, maa- ja metsätalouden, hiilinielujen, yhdyskuntatalouden ja maisemakuvan kannalta, ja siten niitä tulee ehdottomasti välttää. Yksittäisten sähköntuotantolaitosten omien sähkönsiirtolinjojen rakentaminen kantaverkon varrelle aiheuttaa sen, että muodostuu tarpeettoman leveitä johtokäytäviä; sen sijaan olisi syytä kehittää kantaverkkoa, jos tarve vaatii.

Johtokäytävät ja niiden leveydet on selvitetty ja kuvattu selkeästi YVA-ohjelmassa. Kaikki Tuovilan sähköaseman suuntaan rakenteilla olevat sähkönsiirtohankkeet eivät kuitenkaan ilmene kuvasta, joten odotettavissa olevien johtokäytävien leveys lienee huomattavasti suurempi. YVA-ohjelma liitteineen julkaistaan verkkosivulla.

Kaavoituspäällikkö ehdotus: Yhdyskuntarakentamisen valiokunta hyväksyy valmistelun ja ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus antaa sen kunnan lausuntona ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Pykälä tarkastetaan heti. Yhdyskuntarakentamisen valiokunnan päätös: Ehdotus hyväksyttiin. Pykälä tarkastettiin heti. ---

Hallintojohtaja ehdotus: Kunnanhallitus antaa yhdyskuntarakentamisen valiokunnan valmistelun kunnan lausuntona ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavin täydennyksin: Kunnanhallitus huomauttaa, että jos yhdyskuntarakentamisen valiokunnan esittämiä toimenpiteitä ei jostain syystä voida toteuttaa niin että johtoalueiden kokonaisleveys on perusteltavissa, tämänkaltaiset sähkönsiirrot on toteutettava maakaapelina. Kunnanhallitus toteaa, että Tuovilan sähköasemalle suunnitteilla olevien sähkönsiirtohankkeiden odotettavissa olevat yhteisvaikutukset ovat niin merkittäviä, että niitä ei voida missään tapauksessa hyväksyä. Pykälä tarkastetaan heti.

Kunnanhallituksen päätös: Ehdotus hyväksyttiin. Pykälä tarkastettiin heti.

Korsholms kommun

Alternativ som bedöms i MKB-förfarandet - ALTO: Projektet genomförs inte. - SVE1: Det byggs 1–2 nya 400 kV:s kraftledningar, som börjar från elstationen vid sjökablarnas landförlingsområde i Korsnäs och upphör vid Toby elstation i Korsholm. Alternativ SVE1 innefattar fem olika sträckningsalternativ (SVE1A-E). - SVE2: Det byggs 1–2 nya 400 kV:s kraftledningar, som börjar från elstationen vid sjökablarnas landförlingsområde i Korsnäs och upphör vid Åback elstation i Kristinestad. Alternativ SVE2 innefattar fyra olika sträckningsalternativ (SVE2AD). - SVE3: Det byggs 1–2 nya 400 kV:s kraftledningar, som börjar från elstationen vid sjökablarnas landförlingsområde i Korsnäs och kopplas till båda elstationerna (Toby och Åback). Alternativ SVE3 innefattar tre olika sträckningsalternativ (SVE3A-C).

Elöverföringen utreds med olika alternativa sträckningar och förverkligas med en till två nya kraftledningar på 400 kV. Alternativen SVE1 och SVE3 på fastlandet leds till Toby elstation i Korsholm. Enligt den noggrannhet som utvisas i MKB-processens kartmaterial är alternativen inte placerade inom område som har ikraftvarande detalj- eller delgeneralplan med rättsverkan inom Korsholms kommun. De ligger dock inom området för strategiska generalplanen i Korsholm, godkänd 10.6.2013. Planen saknar rättsverkan, men är vägledande för kommunens markanvändning och samhällsutveckling. Den nordligaste delen av kraftledningens sträckning ingår i den pågående utarbetningen av delgeneralplanen för Helsingby-Toby, vars program för deltagande och bedömning (MBL §63) har varit framlagt under tiden 13.6– 31.8.2023. Enligt preliminär tidtabell ska delgeneralplanens planutkast framläggas under sommaren 2024.

Det är viktigt att säkerställa vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av projektet har för människors levnadsförhållanden och livsmiljö, region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön. Utgående från det nämnda är det av vikt att åtminstone utreda konsekvenserna för markägarna, boende, markanvändningen, Toby elstation och landskapsbilden. Därtill behöver möjligheten att för elöverföringen använda sig av redan befintliga linjegator också utredas. Om sådan möjlighet inte finns behöver det också utredas möjligheten att bygga ny elstation där elöverföringen från projektområdet når stamnätet. Flertalet bredvid varandra liggande linjegator är till olägenhet för samhällsstrukturen, markanvändningsmöjligheterna, markägarna, jord- och skogsbruket, kolsänkorna, samhällsekonomi och landskapsbilden och behöver absolut undvikas. Att enskilda elproduktionsanläggningars egna elöverföringslinjer dras längs med stamnätet, medför att onödigt breda linjegator skapas, istället vore det skäl att stamnätet utvecklas om sådant behov finns.

I MKB-programmet har man på ett tydligt sätt redogjort och illustrerat ledningsgatorna och deras bredd. Alla pågående elöverföringsprojekt mot Toby elstation framkommer dock inte av figurerna varpå de förväntade linjegatornas bredd torde vara betydligt bredare. MKB-programmet inklusive bilagor publiceras på webbsidan.

Planläggningschef förslag:

Samhällsbyggnadsutskottet omfattar beredningen och föreslår för kommunstyrelsen att avge den som kommunens utlåtande över miljökonsekvensprogrammet. Paragrafen justeras genast. Samhällsbyggnadsutskottets beslut: Förslaget godkändes. Paragrafen justerades genast. ---

Förvaltningsdirektör förslag: Kommunstyrelsen avger samhällsbyggnadsutskottets beredning som kommunens utlåtande över miljökonsekvensprogrammet med följande komplettering: Kommunstyrelsen påpekar att om åtgärderna som samhällsbyggnadsutskottet framför av någon anledning inte kan uppfyllas, det vill säga så att ledningsområdenas totala bredd kan anses försvarbar, måste dylika elöverföringar förverkligas som jordkabel.

Kommunstyrelsen konstaterar att de förväntade, sammantagna, konsekvenserna av planerade projekt vars elöverföring tar sikte på Toby elstation är av så betydande karaktär att de inte under några som helst omständigheter kan godkännas. Paragrafen justeras genast.

Kommunstyrelsens beslut: Förslaget godkändes. Paragrafen justerades genast.

Närpiön kaupunki

Gällande havsvindkraftparken kunde MKB utökas med ytterligare ett alternativ då det i nuläget endast finns ett 0 alternativ att jämföra med. I övrigt vill vi framhålla att natur-, landskaps- och rekreationsvärden bör beaktas och sjöfartens och fiskets förutsättningar tryggas. Inom ramen för de näringslivsrelaterade aspekterna bör särskilt effekterna på primärnäringarna beaktas, då påverkansområdet som helhet i högre grad än på annat håll i Finland är präglad av aktivt jord- och skogsbruk. Då nederbördsmängden längs kusten redan är lägre än längre in i landet kan det inom ramen för klimatperspektivet också vara befogat att utreda vilka möjliga konsekvenser den planerade vindkraftparken kan få på det lokala klimatet/mikroklimatet, med avseende på det lokala jordbrukets förutsättningar.

Då det gäller elöverföring på fastlandet önskar Närpes stad framföra följande:

- 1) Planeringen av elöverföringslinjerna bör göras så att linjerna inte placeras i direkt anslutning till fastboende och fritidsboende utan håller ett tillräckligt skyddsavstånd.
- 2) I Närpes är både jord- och skogsbruksmarken i aktivt bruk och förväntningsvärdet är därför avsevärt för markägaren. Därför bör ersättningarna för mark som för markägaren går förlorad till kraftledningar också beakta ett skäligt förväntningsvärde.
- 3) Elöverföringslinjer/kraftledningar från nya vindkraftsområden bör anläggas som jordkabel eller så att befintliga stolpar används för att undvika att nya kraftledningsgator behöver upprättas. Vi uppmanar aktörer som har ett planerat behov av kraftöverföring i större omfattning inom området att samverka, så att de sammantagna ingreppen i naturen, de störande elementen för områdets invånare samt skadorna på jord- och skogsbruksmark kan minimeras.
- 4) Närpes stad anser att man inom ramen för perspektiven på människors levnadsvillkor och hälsa, samt näringar och ekonomi även grundligt bör utreda vilka alternativ som skulle äsamka näringsidkare inom primärnäringarna minst oro och skada på grund av förlorade utkomstmöjligheter och verkställa elöverföringsrutten enligt principen minst skada. Den utredningen kunde lämpligen göras i samråd med de berörda producentförbunden.
- 5) I bedömningsprogrammets på sidan 29 figur 2-5 finns inte Pörtom vindkraftpark med. Parken bör läggas till i figuren. Därtill är Björkliden och Pjelas vindkraftsparker angivna som under byggnation men båda parkerna äri drift.
- 6) I bedömningsprogrammet på sid 83 står det att delgeneralplanen för Björklidens vindkraftspark är överklagad. Det stämmer inte. Vasa förvaltningsdomstol gav sitt beslut 18. 10. 2018.
- 7) På sidan 89 under rubriken pågående generalplanering kunde man komplettera med Brändskogens vindkraftspark som planeras i Närpes för tillfället. Det är lovvärt att man avser genomföra en digital enkät riktad till boende som berörs av kraftledningarna, men det skulle vara önskvärt att man också erbjuder de invånare som inte har möjlighet att fylla i en digital enkät möjlighet att bli hörda med avseende på motsvarande frågor, särskilt med beaktande av att nästan 28 % av befolkningen i Närpes stad är 65 år eller äldre. Slutligen vill Närpes stad påminna om att man bör hålla en aktiv dialog med kommunens invånare. Då andelen invånare med annat modersmål än svenska eller finska är över 22 % i staden bör också den språkliga dimensionen beaktas i kommunikationen med invånarna.

Pohjanmaan liitto

Hankealueella on voimassa Pohjanmaan maakuntakaava 2040. Pohjanmaan maakuntahallitus hyväksyi kokouksessaan 24.4.2023 Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnoksen ja tavoitteena on, että maakuntakaava hyväksytään maakuntavaltuustossa vuoden 2024 lopussa. Energiansiirron osalta Pohjanmaan maakuntakaavaluonnoksessa esitetään sekä voimansiirto johdon yhteystarve että kaasuputken yhteystarve suunnittelumääräyksineen. Lisäksi kaavaprosessin edetessä kaavaluonnosta on täydennetty maakuntakaavaehdotukseen muun muassa energian tuotantoa, siirtoa ja varastointia koskevalla yleisellä suunnittelumääräyksellä ja -suosituksella.

Pohjanmaalle on suunnitteilla merkittäviä kantaverkon vahvistuksia jo pelkästään maatuulivoiman ja aurinkovoiman tuotannon kasvun myötä. Pohjanlahdelle suunniteltujen merituulivoimapuistojen sähkönsiirto tuo kuitenkin ennen näkemättömän paineen voimajohtojen rakentamiselle mantereelle

Pohjanmaan maakunnan alueella. Pohjanmaan liitto katsoo, että energiansiirron vaihtoehtona tulisi tarkastella myös Pohjanmaan rannikolla kehittyvää vetytaloutta ja sen tuomia energiansiirron ja -varastoinnin mahdollisuuksia.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota koko selvitysalueen energiatuotannon, sähkönsiirron ja muun energiahuollon muodostamaan kokonaisuuteen ja kumulatiivisten vaikutusten arviointiin. Sähkönsiirron lisäksi merikaapelien rantautumisalueen läheisyyteen suunniteltavat sähköasemat vievät runsaasti tilaa muulta maankäytöltä. Pohjanmaan liitto katsoo, että myös näiden sähköasemien sijaintia, maankäytön yhteensovittamista sekä ympäristövaikutuksia tulisi tarkastella laadittavan YVA-selvityksen yhteydessä. Pohjanmaan liitto haluaa tässä yhteydessä korostaa energiahuoltohankkeiden, toimijoiden ja viranomaisten välisen yhteistyön merkitystä hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Arvioitujen ympäristövaikutusten havainnollistaminen sekä haittojen lieventämismahdollisuuksien selvittäminen esimerkiksi maisemallisesti herkkien alueiden, asuinrakennusten ja kylien läheisyydessä on tehtävä osana YVA-menettelyä. Hankkeen suunnittelussa tulee huomioida maisema-, kulttuuriympäristö- ja luontoarvot sekä turvata alkutuotannon toimintaedellytykset. Lisäksi Pohjanmaan liitto haluaa nostaa esille sen, että voimajohtolinjojen lisääntyessä ja johtokäytävien leventyessä tulisi mahdollisimman aikaisessa suunnitteluvaiheessa selvittää erilaisia maankäytön mahdollisuuksia, joiden avulla voitaisiin säilyttää luontoarvoja voimajohtoympäristöissä. Esimerkiksi alueidenväliset ekologiset yhteystarpeet tulee huomioida osana voimajohtohankkeiden ympäristövaikutusten arviointia.

Pohjanmaan liitto pitää myös tärkeänä sitä, että kaikki YVA-menettelyn suunnitelmat ja selvitykset tulisi olla saatavilla sekä ruotsiksi että suomeksi.

Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomautettavaa hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa koskien.

Pohjanmaan museo

YVA-ohjelmassa on huomioitu maailmanperintökohde Merenkurkun saaristo ja lähialueiden valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat rakennusperintökohteet sekä maisema-alueet.

Merikaapeleiden mahdollisilla rantautumisalueilla ja vaihtoehtoisten sähköjohtoreittien varrella tulee myös selvittää ja huomioida paikallisen rakennetun kulttuuriympäristön kohteet.

Museota huolestuttaa suuresti Tuovilan sähköaseman ympäristö. Miten eri tuulivoimahankkeet voidaan liittää valtakunnan verkkoon Tuovilan sähköasemalla ilman että vaikutukset asukkaiden elinympäristöön ja kulttuuriympäristöön yleensä käyvät kohtuuttomiksi?

Muilta osin museolla ei ole lisättävää. hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan, vaan jää odottamaan arkeologia- ja rakennetun kulttuuriympäristönselvitystä

Seinäjoen museot

Vaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon kasvillisuudesta raivattavan johtoaukean ja ilmajohtorakenteiden aiheuttamat lähimaisemavaikutukset kiinteiden muinaisjäännösten kohdalla. Hyvä periaate on, ettei uusia ilmajohtoja maisemahaitan ja rakentamisen sekä ylläpidon aiheuttaman vahingoittumisriskin välttämiseksi sijoiteta muinaisjäännösten kohdalle tai muinaisjäännösten välittömään läheisyyteen. Museo pitää tärkeänä, että sekä esihistorialliset että historiallisen ajan arkeologiset kohteet inventoidaan huolellisesti tarkasteltavilla sähkönsiirron reittivaihtoehdoilla. Inventoinnissa on noudatettava

Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (Museovirasto 2020). Uusien kohteiden etsimisen lisäksi inventoinnissa on tarkistettava tunnettujen muinaisjäännösten kunto ja paikkatiedot. Etelä-Pohjanmaalla historialliset tervanpolttopaikat (tervahaudat ja muut niihin liittyvät arkeologiset jäännökset) luokitellaan Museoviraston suojeluohjeen mukaan lähtökohtaisesti muinaismuistolain rauhoittamiksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi, ellei ole perusteltua syytä olettaa niiden olevan alle satavuotiaita. Suupohjan alueella on paikoin poltettu hautatervaa vielä 1900-luvun puolivälissä, joten Maanmittauslaitoksen historialliset ilmakuvat ovat hyödyllisiä tervahautojen iän arvioinnissa. Valmis inventointiraportti sekä inventoitujen kohteiden ja johtoreittien paikkatiedot (shape file-formaatti) on toimitettava osallisille vastuumuseoille inventointiraportin valmistuttua.

Suomen Erillisverkot Oy

Ei vaikutusta toimintaan.

Suomen riistakeskus, Rannikko-Pohjanmaa

Finlands viltcentral konstaterar att beskrivningen för miljökonsekvensbedömning för elöverföring på fastlandet från Korsnäs havsvindkraftspark är uppgjort huvudsakligt och tillräckligt i den omfattning som ärendet förutsätter. Finlands viltcentral har inte anledning att uppskatta situationen på annat vis än de som uppgjort beskrivningen för miljökonsekvensbedömning.

Teuvan kunta

Valmistelijan esitys:

Hankkeen vaihtoehtoina arvioidaan:

- VEO: hanketta ei toteuteta.
- SVE1: Rakennetaan 1-2 kpl uusia 400 kV voimajohtoja, jotka alkavat Korsnäsistä merikaapeleiden rantautumisalueen sähköasemalta ja päättyvät Mustasaaren Tuovilan sähköasemalle. Vaihtoehtoon SVE1 sisältyy viisi eri reittivaihtoehtoa (SVE1A-E).
- SVE2: Rakennetaan 1-2 kpl uusia 400 kV voimajohtoja, jotka alkavat Korsnäsistä merikaapeleiden rantautumisalueen sähköasemalta ja päättyvät Kristiinankaupungin Åbackin sähköasemalle. Vaihtoehtoon SVE2 sisältyy neljä eri reittivaihtoehtoa (SVE2A-D).
- SVE3: Rakennetaan 1-2 kpl uusia 400 kV voimajohtoja, jotka alkavat Korsnäsistä merikaapeleiden rantautumisalueen sähköasemalta ja liittyvät molemmille sähköasemille (Tuovila ja Åback). Vaihtoehtoon SVE3 sisältyy kolme eri reittivaihtoehtoa (SVE3A-C)

Kahden voimajohdon veto aiheuttaa 96 metrin levyisen johtoalueen metsässä.

Vaihtoehdot SVE2B ja SVE2D kiertäisivät Teuvan keskustan kautta, kiertäen olemassa olevan Paskoonharjun tuulivoima-alueen itäpuolitse; nämä vaihtoehdot aiheuttaisivat katastrofaaliset haitat Teuvan keskustan tuntumaan.

Teuva vastustaa jyrkästi näitä SVE2B ja SVE2D -vaihtoehtoja, koska:

- ne kulkisivat kantatien 67 kohdilla useiden talojen päältä ja/tai aivan vierestä.
- ne vaikeuttaisivat Teuvan ja Karijoen rajalle tulevan tuulivoima-alueen rakentamista.
- peltoalueille sijoittuvat pylvääät ja harukset vaikeuttava toiminnassa olevien maatalojen viljelytoimintaa.
- vaihtoehto SVA2B estää Horontien varressa olevan teollisuusalueen laajentamista Horonkylän suuntaan (yleiskaavan laajentamista).
- on kohtuutonta vetää kahta voimajohtoa pitkien reittien kautta, koska metsää joudutaan kaatamaan valtavat määrät; reiteistä tulee ehdottomasti valita mahdollisimman lyhyt reitti.

- Teuvan omien tuulivoimahankkeiden ja aurinkovoima-alueen liittäminen Teuvan Kärppiön asemalle vaikeutuu risteävien johtojen takia.

Reittivaihtoehdot SVE3B ja SVE3C Teuvan suuntaan ilmeisesti johtavat samaan todella huonoon lopputulokseen, eivätkä ole Teuvan kannalta todellisia vaihtoehtoja. Merituulivoima pitäisi ensisijaisesti tuoda merikaapelilla mahdollisimman lähelle mantereella olevaa sähköasemaa ja nyt tämä vaihtoehto on jätetty kokonaan tutkimatta.

Mikäli sähkölinjat halutaan vetää mantereella Kristiinan Åbackin rakennettavalle sähköasemalle, reittivaihtoehto SVE2C aiheuttaa selvästi vähemmän haittaa Teuvalle.

Valmistelijan esitys

Vaihtoehdot SVE2B ja SVE2D kiertäisivät Teuvan keskustan kautta, kiertäen olemassa olevan Paskoonharjun tuulivoima-alueen itäpuolitse; nämä vaihtoehdot aiheuttaisivat katastrofaaliset haitat Teuvan keskustan tuntumaan.

Teuva vastustaa jyrkästi näitä SVE2B ja SVE2D -vaihtoehtoja, koska:

- ne kulkisivat kantatien 67 kohdilla useiden talojen päältä ja/tai aivan vierestä.
- ne vaikeuttaisivat Teuvan ja Karijoen rajalle tulevan tuulivoima-alueen rakentamista.
- peltoalueille sijoittuvat pylväät ja harukset vaikeuttava toiminnassa olevien maatilojen viljelytoimintaa.
- vaihtoehto SVA2B estää Horontien varressa olevan teollisuusalueen laajentamista Horonkylän suuntaan (yleiskaavan laajentamista).
- on kohtuutonta vetää kahta voimajohtoa pitkien reittien kautta, koska metsää joudutaan kaatamaan valtavat määrät; reiteistä tulee ehdottomasti valita mahdollisimman lyhyt reitti.
- Teuvan omien tuulivoimahankkeiden ja aurinkovoima-alueen liittäminen Teuvan Kärppiön asemalle vaikeutuu risteävien johtojen takia.

Reittivaihtoehdot SVE3B ja SVE3C Teuvan suuntaan ilmeisesti johtavat samaan todella huonoon lopputulokseen, eivätkä ole Teuvan kannalta todellisia vaihtoehtoja. Merituulivoima pitäisi ensisijaisesti tuoda merikaapelilla mahdollisimman lähelle mantereella olevaa sähköasemaa ja nyt tämä vaihtoehto on jätetty kokonaan tutkimatta.

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy valmistelijan esityksen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin sillä lisäyksellä, että valmistelijan esittämän

lausunnon kohtaan "on kohtuutonta vetää kahta voimajohtoa pitkien reittien kautta, koska metsää joudutaan kaatamaan valtavat määrät; reiteistä tulee ehdottomasti valita mahdollisimman lyhyt reitti." lisätään täydennys "on kohtuutonta vetää kahta voimajohtoa pitkien reittien kautta, koska metsää joudutaan kaatamaan valtavat määrät; reiteistä tulee ehdottomasti valita mahdollisimman lyhyt reitti maakaapelilla toteutettuna."

Varsinais-Suomen ELY-keskus, Kalatalous

Kalatalousviranomaisen kannalta kaikkein lyhyin/lyhyimmät kaapelilinjaukset ovat parhaat, koska silloin niiden rakentamisen mahdolliset vaikutukset vesistöihin ovat todennäköisesti kaikkein pienimmät. Joka tapauksessa kaikki pienetkin vesistöjen ylitykset kaapelilinjauksilla tulee selvittää, koska arvokkaita kala- ja rapukantoja voi olla hyvin kapeissakin uomissa. Virtaavien vesien kalastosta löytyy tutkimustietoa koekalastusrekisteristä, mutta ravuista ei samanlaista tietopankkia ole olemassa. Tiedossa olevista rapukannoista voi sen sijaan olla tietoa ainakin ko. kalatalousalueen voimassa olevassa käyttö- ja hoitosuunnitelmassa.

Jos on edes oletettavaa, että vesistöissä esiintyy lohikaloja tai (joki)rapuja, niin kaikki mahdolliset työvaiheet pitää toteuttaa erityistä varovaisuutta noudattaen.

Väylävirasto

Voimajohtorakenteiden kuljetuksissa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen, sillä suuret rakenteiden osat voivat esimerkiksi haitata näkymiä. Mikäli johdon rakentamista tai esim. siihen liittyviä kuljetuksia varten tarvitaan joitakin erityisjärjestelyjä, kuten liittymien avartamista tai näkemäalueiden laajentamista, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa. Jos tierakenteiden vahvistamiselle todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella.

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylvää estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkkein, on oltava ELY-keskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn. Asian osalta tulee olla yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle.

Rautatiealueella voimajohtojen rakentaminen tapahtuu lunastusluvalla. Lunastusluvalla lisäksi voimalinjan rakentaminen rautatietä risteävästi vaatii sopimuksen rautatiealueella työskentelystä (ratalaki 36 §). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä. Sähköradan ylityksissä tulee olla vapaata tilaa (voimajohdon etäisyys) vähintään 11,5 m + jännitelisä kiskonselästä lukien. Korkeusvaatimus voi olla tätäkin suurempi, mikäli risteämisen kohdalla on muita ratateknisiä laitteita. Väylävirasto allekirjoittaa ja hyväksyy sähköradan ylitykset voimajohtojen osalta.

Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 40/2022), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 21/2022) sekä tarvittaessa Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasainen ohje on aina tarkistettava ohjeluetelosta Väyläviraston verkkosivuilta.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Muut lausunnot / Andra utlåtanden

Telia

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Sähkönsiirto johdoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta

erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).

Asiantuntijakomentit

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Alueidenkäyttö

Sähkönsiirtovaihtoehdot on selkeästi esitetty kartta-aineistona. Taulukossa on esitetty miltä määrin suunnitellut sähkönsiirtoreitit sijoittuvat olemassa olevien voimajohtojen rinnalle. Toivottavaa olisi, että olemassa olevat sähkönsiirtoreitit erottuisivat selkeämmin kartalla sekä miltä osin ja minkä alueen kohdalta olemassa olevia johtokäytäviä on tarkoitus hyödyntää. Sähkönsiirron osalta olisi suotava, että yhteistyö muiden hanketoimijoiden kanssa edistetään ja olemassa olevia johtokäytäviä hyödynnettäisiin mahdollisuuksien mukaan. Voimajohtohankkeen yhteisvaikutukset olisi hyvä arvioida tuulivoimapuistohankkeiden lisäksi myös muiden vihreän siirtymän hankkeiden kanssa siltä osin kuin yhteisvaikutuksia muodostuu.

Sähkönsiirtoreittivaihtoehdot kulkevat useiden maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden vierestä ja jopa alueiden läpi. Hankkeessa tulee arvioida sähkönsiirron yhteisvaikutukset maisema-alueisiin ja pyrkiä minimoimaan haitalliset vaikutukset arvokkaisiin maisema-alueisiin. Sähkönsiirron vaikutuksia tulee havainnollistaa useilla valokuvasovitteilla arvokkaiden maisema-alueiden ympäristöstä.

Sähkönsiirtoreitit kulkevat useiden yleiskaavoitettujen alueiden läpi. Hankkeessa tulee arvioida sähkönsiirtoreitin vaikutuksia voimassa ja vireillä olevien kaavojen toteuttamismahdollisuuksiin.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, vesienhoitoryhmä

YVA-ohjelmassa on mainittu, että Peninluoman ja Lillån ekologinen tila on hyvä. Tämä on oikein, mutta ohjelmassa ei ole mainittu, että molempien vesimuodostumien tila on vaarassa huonontua ilman toimenpiteitä. Tieto tulee lisätä YVA-selostukseen.

Närpiönjoen yläosan vesimuodostuma on voimakkaasti muutettu, joten sen ekologinen tila on tyydyttävä **suhteessa parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan**. Taulukossa 13-1 luokituksen taso -sarakkeessa on useita virheitä. Taulukossa 13-1 on lisäksi Maalahdenjoen ekologinen tila väärin. Edellä mainitut virheet tulee korjata YVA-selostuksen tekstiin ja taulukoihin.

YVA-ohjelmassa ei ole mainittu mahdollisia kuivatustarpeita. Mahdolliset kuivatustarpeet ja niiden vaikutukset pintavesiin tulee mainita YVA-selostuksessa.

Hanke tulee toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu esteellisyyttä vesieliöstön vapaalle liikkumiselle hankealueella (mm. tierummut). Jos virtavesiä ylitetään työkoneilla, tulee ottaa huomioon eroosioriski ja pyrkiä estämään eroosio sekä uoman rakenteen muuttuminen. Kaiken kaikkiaan hankesuunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdolliset vesistövaikutukset, myös välilliset, ja pyrkiä vähentämään vesistövaikutuksia.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikennevastuualue

Liikenteellisten vaikutusten arviointi ja nykytilan kuvaus vaikuttavat riittävältä. Huomautamme, että Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa on käynnissä yleissuunnitelman laatiminen valtatie 3 parantamisesta välillä Helsingby – Laihia. Yleissuunnitelman luonnoksen mukaan valtatie 3 linjataan osin uudestaan. Tuovilaan suuntautuvat sähkönsiirtovaihtoehdot risteävät valtatie 3 uuden linjauksen kanssa, mikä tulee huomioida

jatkosuunnittelussa (valtatie 3 siirtyy risteämiskohdassa pari sataa metriä nykyisen linjauksen eteläpuolelle, ja nykyinen linjaus jää rinnakkaistieksi).

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Luonnonsuojeluyksikkö

Yleistä

Selostuksen ja siihen liittyvien selvitysten, Natura-arvioinnin tarpeen selvittäminen ja Natura-arviointien ohjenuorana tulee pitää Luopas-opasta.

Voimajohtoreittivaihtoehtoja on huomattava määrä (12) ja niiden kokonaispituudet vaihtelevat suuresti (57–128 km). Reittivaihtoehtojen suuren määrän ja niiden vaikutusalueen laajuuden vuoksi erityishuomiota tulee kiinnittää selostuksessa siihen, että reittikohtaiset vaikutukset olisivat mahdollisimman yksiselitteisesti avattu ja reittivaihtoehtojen luontovaikutukset (lieventämisratkaisuihin) mahdollisimman yhteen kokoavasti esitetty niiden keskinäisen vertailtavuuden ja kokonaiskuvan hahmottamisen helpottamiseksi. Lisäksi esimerkiksi kartat tulisi olla mahdollisimman informatiivisia, keskenään vertailtavissa olevia, helposti paikannettavissa sekä itse tekstiosuutta selkeyttäviä ja täydentäviä. Liitekartoissa olisi hyvä esittää johtoalueen poikkileikkaus ja esimerkiksi maastossa rajatut arvokohteiden numeroiminen voisi parantaa liitekarttojen luettavuutta.

Yhteisvaikutukset

Yleistäen voidaan todeta, että alueelle kohdistuu tällä hetkellä voimakasta maankäytön painetta etenkin tuulivoimarakentamisen ja sen infrastruktuurin toimesta. Nykyisten ja suunniteltujen sähkönsiirtoreittien ja tuulivoimapuistojen vaikutusten yhteisarviointi on tärkeä osa selostusta. Tässä korostuu hanketoimijoiden välinen yhteistyö, esimerkiksi yhteispylväät, johtoaluetta kaventavat pylväsratkaisut sekä kulkuyhteysien säilyttämiseen tähtäävät ratkaisut. Luonnonsuojeluyksikkö katsoo, että varovaisuusperiaatteen nojalla tulee varautua kokonaislevydeltään laaja-alaisimpaan johtoalueeseen. Jotkin reittiosuuksista muodostuvat huomattavan leveiksi hankkeen toteutuessa. Leveimmillään johtoalueeseen sijoittuisi 3 x 400kV + 2x 110kV. Karttapohjainen esitys helpottaa yhteisvaikutusten kokonaiskuvan hahmottamista.

Pintavesivaikutukset

Pintavedet muodostavat reunakasvillisuuksineen eri asteisesti säilyneen, mutta tärkeän ekologisen viheryhteyden. Selostuksessa on tärkeää tunnistaa arvokohteet, joita sähkönsiirto sivuaa tai ylittää. Arvokohteiden tunnistaminen ja kohteisiin mahdollisesti kytköksissä olevan arvokkaan lajiston (mm. taimen, saukko, majava, muu kalasto, liito-orava) huomioimisen tärkeys selostuksessa korostuu. Lisäksi tulee esittää lieventämistoimenpiteitä ja arvioida niiden toimivuutta. Happamien sulfaattimaiden mahdollisuus tulee niin ikään huomioida.

Luonto- ja lajivaikutukset, yleistä

Vaikutusarviointi tulee perustua mahdollisimman ajantasaisiin ja kattaviin tausta-aineistoihin sekä näitä maastossa täydentäviin selvityksiin. Arvioinnissa käytettävät tausta-aineistot sekä lisäkartoitukset ja -seurannat tulee esittää asianmukaisella tarkkuudella osana selostusta. Tehtyjen kartoituksen perusteella tulee voida poissulkea lain turvaamat luontoarvot. Tämän lisäksi huomionarvoiset luontotyytit ja lajit ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä, mutta vailla suoraa lainsäädännön turvaa. Maankäytön

ohjauksen yleisenä tavoitteena ja suosituksena voidaan pitää pyrkimystä säilyttää tai parantaa huomionarvoisten luontokohteiden tilaa.

Direktiivilajit:

Direktiivilajikohteet tulee esittää arvioinnin mahdollistamalla tavalla. Näin kriittisten kohteiden luonnonsuojelulain 78 §:n mukaisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentyminen voidaan tarpeen mukaan poissulkea tai huomioida. Esimerkiksi arvioitaessa metsäluontokohteiden merkitystä liito-oravalle tulee huomioida lajin lyhytikäisyys ja rakenteiden pitkäaikainen vaikutus lajille. Liito-oravalle potentiaalisilla elinympäristöillä ei välttämättä tehdä havaintoa lajista yksittäisenä inventointivuotena. Reviirien väliaikainen tyhjentyminen kuuluu lajin ekologiaan. Näitä potentiaalisia elinympäristöjä, jotka yleensä selkeästi erottuvat ympäröivästä luonnosta, tulee käsitellä kuten aktiivisia liito-oravareviirejä mikäli pitkäaikaisella havainnoinnilla ei pystytä poissulkemaan lajin esiintymistä alueella. Tämä tehdään esimerkiksi turvaamalla liito-oravien esiintymisalueiden kytkeytyneisyys ja esittämällä ratkaisumalleja, joiden avulla mahdollisesti haitallisia vaikutuksia on mahdollista lieventää.

Linnusto:

Voimajohtoreitit sijoittuvat linnustollisesti arvokkaalle alueelle. Linnustoon kohdistuvien vaikutusmekanismien, vaikutusten ja yhteisvaikutusten arviointi on tärkeää. Tämä voi olla tarpeen tehdä tapauskohtaisen harkinnan mukaan laji-, lajiryhmä tai aluekohtaisesti. Linnustovaikutusten arvioinnissa korostuu myös maantieteellisen sijoittumisen näkökulma eli se, miten tunnistetut linnustolle tärkeät alueet ja voimajohto sijoittuvat toisiinsa nähden. Linnustolle erityisen kriittiset johto-osuudet tulee tunnistaa sekä lieventävien toimenpiteiden tarve ja toimivuus arvioida. Esimerkiksi rakentamisvaiheessa voi olla tarve huomioida linnuston pesimäaika ja riittävä häiriötön etäisyys

Reitit sijoittuvat linnuston päämuuttoreiteille ja paikoittain itälänsisuuntaisesti muuttoväyliä vasten. Voimajohtoreitit sijoittuvat myös muuтонаikaisten mahdollisten levähdys- ja ruokailualueiden sekä muuttoa mahdollisesti ohjaavien jokilaaksojen välittömään läheisyyteen. Nämä lisäävät linnuston riskiä törmätä johtoihin. Yhteisvaikutusten huomioimisen tarve korostuu,

Pesimälinnustovaikutuksia tulee pohtia varsinaisten linnustokartoitusten lisäksi myös potentiaalisten elinympäristöjen ja niiden mahdollisen menetyksen, pirstaloitumisen ja heikentymisen näkökulmasta. Pesimälinnuston törmäysriskiä tulee kriittisillä kohteilla arvioida ja esittää tarvittaessa tätä lieventäviä ratkaisuja. Reittivaihtoehtojen varrella ja niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsee linnuston kannalta erityisen arvokkaita kohteita, kuten kosteikkoja, avosoita, merenlahtia ja tärkeitä linnustoalueita (IBA, FINIBA ja MAALI). Esimerkiksi metsäkanalintujen soidinpaikkakartoitus kuvaa yhden vuoden tilannetta. Näin työpöytä tarkastelussa esille nousevat mahdollisesti tärkeät soidinalueet, jotka maastotarkastuksenkin perusteella sisältävät erityisen suurta potentiaalia, tulisi varovaisuusperiaatteen mukaisesti pyrkiä huomioimaan suunnittelussa.

Tiedettyjä (suurten) petolintujen pesiä ja elinpiirejä sijoittuu voimalinjan vaikutusalueelle. Voimalinjan muodostama riski lajeille tulee arvioida. Voimalinja voi sijoittua esimerkiksi reviiirin ydinalueille, ruokailu- ja pesimäalueen väliin tai lentopoikasvaiheen kannalta riskialueelle. Nämä elinkierron vaiheet tai saalistuslentosuunnat/alueet saattavat kasvattaa riskiä törmätä voimajohtoon. Mahdollisuuksien mukaan arvioita tulee täydentää ja tarkentaa lähistön hankkeiden tuloksilla. Vaikutusarviossa huomioitujen pesät ja mahdolliset elinpiiri-, törmäys- tai saalistuslentomallit tulee esittää ja niitä tulee tarvittaessa täydentää maastossa tehtävällä seurannalla.

Suurpedot:

Suurpetojen reviirit ovat hyvin laajoja ja on hankala yksiselitteisesti todeta, kuinka aktiivisesti suurpedot tiettyä osaa reviiristä käyttävät. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskielto koskee verrattain suppeita alueita, eikä siten mainittu säännös velvoita suojelemaan koko lajin elinympäristöä (KHO: 2023:73), mutta arvioinnin tulee perustua riittäviin tietolähteisiin ja ajantasaisiin selvityksiin (KHO: 2023:70). Luonnonsuojeluyksikkö muistuttaa vielä huomioimaan Luonnonvarakeskuksen lausunnon ennen hankkeen edistämistä. Yhteisvaikutusten huomioiminen korostuu.

Suojelualueet

Natura-alueisiin kuulumattomat luonnonsuojelu- ja luonnonsuojeluohjelma-alueet ja soiden täydennyskohdekohteet sekä reiteille sijoittuvat valtion suojeluun varatut kiinteistöt tulee huomioida asianmukaisesti. Vaikutukset tulee esittää riittävällä tarkkuudella ja tapauskohtaiseen harkintaan perustuen esittää vaikutusten lievennystoimenpiteitä osana selostusta (taulukko 15–2). Tarvittaessa erinäisten poikkeuslupien tarpeellisuus tulee varmistaa ja huomioida.

Natura-alueisiin kohdistuvat vaikutukset

Natura-arviointien tausta-aineistot ja selvitykset tulee kuvata riittävällä tavalla. Tausta-aineistot tulee olla mahdollisimman kattavat ja ajantasaiset ja niitä tulee täydentää tarvittaessa maastonselvityksillä ja -seurannoilla. Aineistoihin sisältyvän epävarmuuden tunnistaminen ja sen huomioiminen on myös tärkeää. Ohjelmassa esitetään, että ”hankkeen vaikutukset Natura-alueisiin ja aluemaisiin suojelukohteisiin arvioidaan olemassa olevan tiedon pohjalta” (s. 180). Luonnonsuojeluyksikkö nostaa esille, että Natura-tietolomake ja alueelle mahdollisesti laadittu NATA-arviointi sisältää arvion lajitiedon laadusta Natura-alueella.

Osana ohjelmaa on tehty Natura-arvioinnin laatimista koskevat tarveharkinnat Degermossenin (FI0800019, SAC), Kackurmossenin (FI0800018, SAC/SPA), Orrmossledenin, (FI0800084, SAC), Harjaisneva-Pilkoonnevan (FI0800013, SAC), Hinjärvin (FI08000059, SAC/SPA), Sanemossenin (FI0800021, SAC/SPA) ja Kajaneskogenin (FI0800157, SAC) Natura-alueille. Arvioinnin tarpeellisuuden selvittäminen on tehty Natura-alueille, jotka sijaitsevat alle kahden kilometrin etäisyydellä lintudirektiivin mukaisista Natura-alueista ja alle yhden kilometrin etäisyydellä luontodirektiivin mukaisista Natura-alueista. Tämän perusteella Natura-arviointi nähdään tarpeellisena Kackurmossenin, Hinjärvin ja Sanemossenin Natura-alueille. Luonnonsuojeluyksikkö yhtyy ohjelmassa tehtyyn johtopäätökseen siitä, että Natura-arvioinnin laadinta on tarpeen esitetyille kolmelle Natura-alueelle.

Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittämisessä yhteisvaikutusten huomioiminen jää lähes huomiotta. Tämä korostuu esimerkiksi osana liito-orava-vaikutusten arviointia. Liito-orava on suojeluperustelaji neljällä Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittämisessä mukana olleista Natura-alueista, näistä kolmelle laaditaan Natura-arviointi. Yhteisvaikutukset lajille korostuu, koska sähkönsiirron aiheuttamien vaikutuksen kesto on erittäin pitkäaikainen, laji on melko lyhytikäinen ja vaikutusalue on laaja. Luonnonsuojeluyksikkö katsoo, että varovaisuusperiaatteen nojalla tulee varautua kokonaislevydeltään laaja-alaisimpaan johtoalueeseen. Liito-oravaa tulee tarkastella riittävän laaja-alaisesti sähkönsiirtoreittejä ympäröivällä alueella ja esittää ratkaisumalleja, joilla alueiden kytkeytyneisyys ja lajin kulkuyhteyksien säilyminen mahdollistuu. Kriittisten kohtien tunnistamisen taustalla on hyvä hyödyntää esimerkiksi liito-oravan elinympäristön ennustemallia (Liito-orava LIFE). Lajiin kohdistuvien vaikutusten riittävän huomioimisen varmistamiseksi luonnonsuojeluyksikkö esittää myös Kajaneskogenin Natura-alueelle Natura-arvioinnin laatimista tai vastavuoroisesti tarvearvioinnin täydentämistä osana selostusta. Luonnonsuojeluyksikkö arvioi lähimmillään 750 metrin etäisyydelle Natura-alueesta suunnitellun sähkönsiirtoreitin heikentävän lajin

kulkumahdollisuuksia. Tätä kehitystä mahdollisesti korostaa voimansiirtoreittiä sivuava Tyrskyn yksi sähkönsiirron vaihtoehto.

Luonnonsuojeluyksikkö nostaa esille, että Natura-alueet sisältävät niiden suojeluperusteiden lisäksi myös muita luontoarvoja. Esimerkiksi SAC-alueilla saattaa korostua suojeluperusteisten luontotyyppien lisäksi muut huomionarvoiset luonto- ja lajiarvot, kuten linnusto. Nämä tulee tarvittaessa huomioida osana YVA-selostusta.

Lähellä Natura-alueita, mahdollisesti niiden pintavesivaikutusalueella toimittaessa, korostuu sähkönsiirtorakenteiden veden laatuun ja määrään kohdistuvien vaikutusten tunnistaminen. Luonnonsuojeluyksikön tekemän paikkatietotarkastelun perusteella Natura-alueisiin voi aiheutua jonkinasteista hydrologista vaikutusta siitä, että pintavedet saattavat virrata sähkönsiirtorakenteiden suunnalta Natura-alueiden osia kohti. Degermossen (SAC) sijaitsee lähimmillään noin 80 metrin etäisyydellä ja Orrmossleden (SAC) sijaitsee lähimmillään noin 350 metrin etäisyydellä lähimmistä suunnitelluista sähkönsiirtoreiteistä. Luonnonsuojeluyksikkö yhtyy arvioon siitä, etteivät sähkönsiirtovaihtoehdot todennäköisesti aiheuta Orrmossledenin (SAC) ja Degermossenin (SAC) Natura-alueisiin merkittävää heikennystä. Luonnonsuojeluyksikkö nostaa kuitenkin esille, että mahdollisesti kriittisten pylväspaikkojen vaikutukset tulee arvioida tai poissulkea nykyistä yksityiskohtaisempaan tarkasteluun ja rakenteiden toteuttamissuunnitelmaan perustuen. Tällä voidaan varmistua siitä, että erityisesti Degermossenin Natura-alueelle aiheutuvat vaikutukset ja niiden lieventämistarpeet tulevat riittävällä tavalla huomioiduiksi osana hankkeen suunnittelua.

Lisäksi luonnonsuojeluyksikkö tekee seuraavat nostot:

- Ohjelmassa esitetään, että petolinnuille aiheutuu jonkinlainen riski törmätä voimajohtoon, Luonnonsuojeluyksikkö nostaa esille, että poikasen tai aikuisen yksilön ilmajohtoihin törmäyksestä saattaa aiheutua Natura-alueelle populaatiotason vaikutuksia.
- Sanemossenin Natura-alue (SAC/SPA) on maakunnallisesti arvokas lintusuo. Luonnonsuojeluyksikkö arvioi, että suojeluperusteinen linnusto saattaa suunnata saalistuslentojaan Natura-alueen puolella Lisansjön aluetta ja Kajeneskogenin Natura-alueetta kohti. Tämä alueiden mahdollinen kytkeytyneisyys on hyvä huomioida osana arviointia. Tässä korostunee erityisesti Natura-alueen suojeluperusteena oleva pesivä ja lisääntyvä lajisto. Lisansjön eteläpuolelle sijoittuu paikkatietotarkastelun perusteella soista matalakasvuista aluetta, joka mahdollisesti lisää voimajohtoihin kohdistuvaa törmäysriskiä. On myös tilanteita, joissa yksittäisiä lajeja on mahdollista pitää esimerkiksi SAC-statuksen Natura-alueen suojeluperusteena olevan luontotyyppin ominaisena tai erämaista luonnetta korostavana. Tämä korostaa Kajaneskogenin Natura-alueella pesivään suureen petolintuun kohdistuvien vaikutusten ja johtoihin sijoitettavien huomiorakenteiden tarpeellisuuden arvioimisen tärkeyttä osana YVA-selostusta

*Mäkelä & Salo, 2021. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021.

Ympäristöministeriö, 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjaveden suojelun ryhmä

YVA-ohjelmassa on oikeat ja riittävän laajat tiedot hankealueella ja sen lähellä sijaitsevista pohjavesialueista ja geologisista suojelukohteista. Suunniteltavien voimalinjojen etäisyydet Kolnebackenin pohjavesialueella sijaitseviin vedenottamoihin tulee selostukseen selvittää ja tarvittaessa korjata.

YVA-ohjelman mukaan maa- ja kallioperä- sekä pohjavesivaikutukset arvioidaan asiantuntija-arviona olemassa olevan aineiston perusteella. Pohjavesivaikutusten osalta huomioidaan eteenkin vaikutukset vedenottamoihin pohjavesialueilla. Arviossa huomioidaan myös lähteet ja talousvesikaivot. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan rakentamisen aikaiset ja käytön aikaiset vaikutukset. Pohjaveden suojelun ryhmä katsoo, että esitetyt arviointimenetelmät maa- ja kallioperävaikutuksille ovat riittäviä, mutta muistuttaa että arvio tulee kattaa myös maakaapeloinnin sekä rakennettavan Korsvindin sähköaseman.

Maaperä- ja pohjavesiolosuhteet tulee selvittää luokitelluilla pohjavesialueilla, suunniteltujen sähkönsiirtoreittien kohdalla. YVA-selostuksessa tulisi esittää miten pohjavesiriskejä voidaan vähentää, esimerkiksi voimajohtopylväiden sijoittelulla. Pylväitä tulisi välttää varsinkin pohjaveden muodostumisalueella. Pohjavesivaikutusten arvioinnin kannalta tärkeä tieto on maanpinnan alle ulottuvien rakenteiden syvyys ja laajuus suhteessa maaperän kerrosjärjestykseen ja pohjaveden pinnantasoon. Selostuksessa tulisi esittää arvio pylväiden rakentamiseen liittyvästä pohjaveden purkautumisriskistä ja vaikutuksista pohjavesialueilla. Selostukseen olisi hyvä selvittää pylväspäruksien kaivantojen syvyysulottuvuutta ja pohjaveden pinnantasoa pohjavesialueilla. Paineellisen pohjaveden mahdollisuus peltoalueilla tulee huomioida, eteenkin Rismarkenin pohjavesialueen läheisyydessä. Haitallista pohjaveden purkautumista ei tule päästä tapahtumaan.

Pohjaveden suojelun ryhmä katsoo, että sähkönsiirron reitti tulisi ensisijaisesti suunnitella kulkematta pohjavesialueiden läpi.

Mielipiteet / Åsikter

Bygårdsföreningen i Toby r.f.

Toby är placeringsorten för en av de största elstationerna i landet och hit kommer högspänningslinjer från alla väderstreck. Söderifrån kommer i dagsläget en 400 kV linje och en 110 kv linje. Beslut om en tredje linje från Jutskog vindkraftpark i Malax har redan tagits. Linjen går parallellt med de 2 redan befintliga linjerna, vilket ökar på ledningsgatans bredd med 50 m. Ledningsgatan kommer att förstöra åtskilliga hektar skogsmark för markägare i flera kommuner och på många håll hota bebyggelse.

Nu är 3 havsvindparker utanför Korsnäs och Närpes under planering. Dessa kräver i sin tur nya högspänningslinjer, och i alla aktuella planer är en dragning till Toby ett alternativ. Enligt invånarna i Toby och andra byar i Korsholm som påverkas av ledningsgatorna är det INTE ett alternativ att ytterligare göra ledningsgatan bredare. Nu måste myndigheterna verkligen ta itu med att koordinera överföringen av el från vindkraftparkerna. Nuvarande praxis är att man först får tillstånd att bygga vindkraftsparken och sedan funderar man på högspänningsledningarna, och då har man inte sett av något samarbete mellan de olika bolagen.

För att få ordning på kraftledningar från de planerade vindkraftparkerna måste man dra en havskabel till ett och samma ställe från de havsvindparker som planeras utanför Korsnäs, Närpes och Kristinestad. Denna plats skall vara på ett sådant ställe där avståndet till närmaste stamnätsstation är möjligast kort. På så sätt sparar man värdefull skog, som också utgör en kolsänka. Om överföringskapaciteten i stamnätet inte räcker till lägger

man flera överföringskablar i befintliga stolpar, som man har gjort i Södra Finland. På så sätt sparar man på värdefull skog, natur samt boendemiljön för människor.

Energiequelle Oy

Yleistä

Energiequelle on suunnitellut ja toteuttanut tuulivoimahankkeita jo vuodesta 1997. Yritys työllistää tällä hetkellä yli 400 ilmastonmuutoksen torjumiseen sitoutunutta työntekijää Suomessa, Saksassa, Ranskassa sekä Puolassa. Suomessa yhtiöllä on viisi valmistunutta tuulivoimahanketta ja yksi rakenteilla oleva hanke. Lisäksi yhtiöllä on lukuisia suunnitteilla olevia hankkeita. Pohjanmaan maakunta on yhtiön ja yleisemmin tuulivoiman kehittämisen kannalta tärkeää aluetta ja maakunnassa on useita merkittäviä yhtiön hankkeita kehitteillä.

Hankkeen sähkönsiirto mantereella

Mantereelle rakennettava merituulipuistoon liittyvä sähkönsiirto käsittää merikaapelien rantautumispisteestä jatkuvan maakaapelin, rantautumispaikan läheisyyteen rakennettavan sähköaseman ja sieltä lähtevät yhdestä kahteen suurjännitejohtoa. Sähkö siirretään kantaverkkoon yhdellä tai kahdella enintään 400 kV:n ilmajohtolinjalla. Arvioitavia 400 kV:n ilmajohtovaihtoehtoja on yhteensä 12, joista Tuovilan suuntaan on suunniteltu viisi reittivaihtoehtoa (SVE1) ja Åbackin suuntaan neljä vaihtoehtoa (SVE2). Lisäksi Tuovilaan ja Åbackiin suuntautuvien reittien välillä tutkitaan kolmea vaihtoehtoreittiä (SVE3), jotka haarautuvat matkalla suuntautuen Tuovilaan ja Åbackiin Energiequelle Oy tunnistaa Korsnäsän merituulivoimahankkeen alueellisen merkityksen ja tämän suunnitellun roolin uusiutuvan energian tuotannossa valtakunnallisella tasolla. On kuitenkin huomioitava, että merituulivoimahankkeen mantereelle sijoittuvan sähkönsiirron alustavista reiteistä merkittävä osa kulkee jonkin toisen hankekehittäjän aktiivisen hankealueen lävitse.

Energiequelle Oy näkee erityisesti sähkönsiirron reittien vaikutusten selvittämisen tärkeäksi. Suunnitellut reitit kulkevat useiden eri tuulivoimahankkeiden lävitse, kuten myös Energiequelle Oy:n kehittämien Korsbäckin sekä Hömossenin hankealueiden lävitse. Jälkimmäistä, josta on YVA-ohjelma ja OAS juuri ollut nähtävillä, ei ole mainittu merituulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa eikä merituulivoimahankkeen YVA-ohjelmissa. Näillä läpikulkevilla sähkönsiirron reiteillä voi olla merkittäviä vaikutuksia Energiequelle Oy:n vireillä olevien hankkeiden kehittämiseen ja toteutusmahdollisuuksiin. Tämän vuoksi mm. taloudelliset vaikutukset, jotka kohdistuvat hankekehittäjiin ja näiden hankealueiden maanomistajiin on riittävästi selvitettävä. Lisäksi on selvitettävä yhteisten sähkönsiirron ratkaisujen toteutusmahdollisuudet, jotta voidaan löytää tavat vähentää reiteistä koituvia ympäristöhaittoja. Tämä edellyttää suunnitelmien ja suunnittelun koordinoitua muiden alueella toimivien hanketoimijoiden kanssa.

Mielipide 1

Åsikter angående EI-överföring på fastlandet i Korsnäs

EI--överföringen / kraftledningar som skall byggas på fastlandet i Korsnäs som anluts från havsvindkraftverken

Rekommendation ALTO!

Landförsömrådet i Korsnäs bör vara endast i Storkorshamn. Kraftledningarna som dras på fastlandet till huvudledningarna bör avstånd till boenden, grundvattenområden, fornlämningar och övriga känsliga områden beaktas.

Mielipide 2

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Eftersom ... längs Östra linjen befinner sig på cirka ... meters avstånd från den föreslagna ledningens mittlinje riskerar vi inte att vår hälsa utsätts för sådana risker.

Vi godkänner inte heller att hela skogsskiftet öster om ... ödeläggs för detta el linje alternativ. Det är fråga om mycket bördig och växande skog, som därmed har hög kolbindning, vilket bör bevaras.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielipide 3

Vår familj godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Eftersom vår bostad längs Östra linjen befinner sig på under ... meters avstånd från den föreslagna ledningens mittlinje riskerar vi inte att vår hälsa utsätts för sådana risker.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd även i fortsättningen.

Mielipide 4

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Vi godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastigheten ... i Öster Yttermark.

Vi godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom denna fastighet.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielipide 5

Tillstånd för byggande av el överföringsledning från Korsnäs havsvindkraftspark

Jag godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram. Jag godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över min odlingsmark tillhörande fastigheterna ... i Öster Yttermark.

Jag godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom dessa fastigheter. Jag önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielipide 6

Angående: Klagomål mot miljökonsekvensbedömningen för kraftledningsprojektet SVE2C som kommer att starkt beröra våra ...

Bästa NTM-Centralen

Jag skriver för att framföra mina åsikter och invändningar mot den planerade dragningen av elledningen SVE2C som är planerad att gå över ...

Jag kommer att hänvisa till SV Sähkösiirto YVA-ohjelma

Elöverföring på fastlandet från Korsnäs havsvindkraftpark, Program för miljökonsekvensbedömning

Först vill jag lägga vikt på att 90% av kartorna i MKB processen är extremt vilseledande och detta borde genast göra att ett nytt påseende för allmänheten borde framföras.

Enligt "SV Sähkösiirto YVA-ohjelma" programmet får man inte dela någon del av dokumenten i någon form men blir svårt att få fram min poäng utan att dela en av många kartor så man förstår vad jag menar.

Om man tittar på pilen så visar kartan att den går igenom Helenelund då detta är inte alls Helenelund utan Hagi. Detta har gjort att i dokumentet "SV Sähkösiirto YVA-ohjelma" hänvisar experterna på s 160 "Den separata delen av sträckningalternativet ligger inte på samma sträckning som befintliga kraftledningar men korsar en befintlig kraftledning vid **Helenelund**. (vilseledande)

Harrström Å har också fått en s 142 "måttlig ekologisk status" som är s147 "otillfredsställande", detta måste omprövas då det finns uttrar i Harrström Å (bifogar video). Som närmast har Utter setts cirka 0 meter från den planerade linjedragningen i Hagi. SV Sähkösiirto YVA-ohjelma hänvisar till Finlands artdatacenter 2022. Intervjuer med lokala jägare (vilket är inte omfattande, för ingen har frågat ... som är lokala jägare som bor på föreslagna linjedragningen i kommunen). SV Sähkösiirto YVA-ohjelma hänvisar också till fältstudier vilka är väldigt svaga då de endast var 5 dagar och de noterade inte åkergrödor (som finns också på planerade linjedragningen), uttrar eller fladdermöss.

I Sähkösiirto YVA-ohjelma s 172 bedöms det att "på grundval av förstudier och befintliga observationer bedöms det att fladdermöss, utter eller fjärilar inte kommer att påverkas i någon större utsträckning av projektet och utredningar bedöms inte vara nödvändiga för arterna". Men denna utredning behövs då de skriver att s171 "det finns inga tidigare iakttagelser av uttrar i närheten av rutterna".

Harrström å är också enda vattendraget som tar fisk upp till lekplatsen Hinjärvi som är Natura 2000 område. Detta nämns inte alls i Sähkösiirto YVA-ohjelma vilket är väldigt konstigt då det pratas om "kanteffekter" från ledningen men ingen diskussion om vårens migration av fisk.

Fladdermöss har också iakttagits i Hagi men i " Sähkösiirto YVA-ohjelma" sägs det att "fladdermöss inte kommer att påverkas" och detta kan ifrågasättas och borde utredas närmare.

Havsörn nämns vilket är bra och att den noteras på SVE2C ruten (bifogar film). Men jag vill också tillägga att Järpe också ses på SVE2C ruten som inte kommer fram i Tabell 14-1.

Trollsländor förekommer också vid SVE2C sträckan men detta nämns inte vidare heller.

Huggorm är också ett vanligt djur som ses i Hagi men ingen undersökning om detta har heller noterats.

Tranor flyger dagligen över Hagi samt örn och tranor landar på fälten i Hagi bredvid planerade el-ledningen.

Men enligt EU:s habitatdirektiv borde vidare utredningar göras av utter, åkergröda och havsörn. (bifogar bilder/video av dessa på SVE2C sträckan)

På flyvägen vilket ligger väldigt nära eller under el-injen på vissa ställen förekommer en otroligt biologisk mångfald på vårarna med svan, trana, hök, gäss, etc.. Vilket nämns lite om i rapporten.

På s 13 nämns de olika kulturlandskapen och värdefulla byggnadsarv. Detta finns också i Hagi, cirka 200 meter från planerade linjedragningen. Dessa byggnader har inte undersökts eller tagits upp i något register utan bevarats och underhållits i generationer. (bifogar bilder) Detta landskap är höjden av kulturlandskap med

naturliga åkrar och hela "byn" bibehållen i ypperligt skick. Detta borde vidare utredas då en el-linje i denna omfattning kommer att förstöra denna miljö permanent.

Den planerade linjedragningen är också på skadligt nära avstånd till ett av ... i Hagi med varningar från Fingrid "Eftersom kraftledningsstolparna ofta är de högsta punkterna i sin näromgivning och dessutom jordade, "drar de till sig" de blixtrar som i alla fall uppträder inom närområdet. Kraftledningarna är konstruerade på ett sådant sätt att blixurladdningar via topplinorna ofarligt leds till jord. Det är alltså skäl att inte vistas i omedelbar närhet av kraftledningar under åskväder. Kraftledningarna påverkar inte heller antalet blixtrar, utan det beror helt på åskmolnets egenskaper, inte på terrängen under Molnet."

Denna MKB rapport är bristfällig och strider mot

Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

6 Kap

34§

Besvärsmätt med anledning av att miljökonsekvensbedömningen saknas eller är bristfällig

Utöver det som särskilt föreskrivs om sökande av ändring har en närings-, trafik- och miljöcentral rätt att anföra besvär över ett tillståndsbeslut som gäller ett projekt enligt 3 § på den grunden att en miljökonsekvensbedömning enligt denna lag inte har företagits eller att den i det väsentliga har företagits på ett bristfälligt sätt.

Den som annars har rätt att söka ändring i ett tillståndsbeslut genom besvär kan i besvären åberopa att förfarandet vid miljökonsekvensbedömning inte har genomförts eller att det i det väsentliga har genomförts på ett bristfälligt sätt.

Sammanfattning och begäran

Med hänsyn till ovanstående punkter ber jag er att ompröva beslutet om dragning av elledningen SVE2C över ... mark och extrem närhet till Jag önskar att bli informerad om hur ni tänker hantera dessa invändningar och vilken hänsyn som kommer att tas till dem i det slutliga beslutet.

Tack för att ni tar min klagan på allvar. Jag ser fram emot ert svar och en lösning som är acceptabel för alla parter.

Mielipide 7

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Eftersom vår ... längs Östra linjen befinner sig på cirka ... meters avstånd från den föreslagna ledningens mittlinje riskerar vi inte att vår hälsa utsätts för sådana risker.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen.

Mielipide 8

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Vi godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastigheterna ... i Öster Yttermark. Vi godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom denna fastighet.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielipide 9

Vår familj godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

... längs Östra linjen befinner sig på under ... meters avstånd från den föreslagna ledningens mittlinje riskerar vi inte att vår hälsa utsätts för sådana risker.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd även i fortsättningen.

Mielipide 10

Jag motsätter mig att 2 st 400 kV kraftledning dras över Bovikssanden, ett för Korsnäs bosättning livsviktigt område för vattenförsörjningen. Det finns inget annat alternativ för vattenförsörjningen för Korsnäs, blir det förstört så är vi utan vatten.

Enligt Ely-keskus.fi finns det 3 grundvattenområden i Korsnäs kommun som alla har klassificerats viktiga för vattenförsörjningen, dvs. grundvattenområden av klass 1. Delområdena på Bovikssanden förenas till ett område, eftersom området är en sammanhängande hydrogeologisk helhet. Grundvattenområdena i Korsnäs är till typen tunna delar av åsavsnitt eller mycket vattenledande strandavlagringar som har avlagrats på sluttningar av morän- och bergsbackarna. (Avgränsning och klassificering av grundvattenområden i Korsnäs, Kristinestad, Lappajärv och Vasa är färdig 2019 (landskapen i Österbotten).

Två st 400 kV kraftledning skulle innebära att 2 st 36 - 42 m breda ledningsgator kalhuggs samt dessutom en 10 m zon på vardera sidan där trädbeståndet hålls lågt. Alltså totalt 62 m skulle beröras av en kraftledning. För 2 st ledningar blir det ett 124m brett område enligt kartan över det område där brunnarna finns. Ledningsgatan skulle delvis dras snett över grundvattenområdet Bovikssanden . Hela området runt omkring Bovikens grundvattenområde förser området med vatten, det är därför viktigt att man från den ansvarige myndighetens sida ser till att inget kan skada ett för boende så viktigt område. Ett kalhygge på enligt uppgift 650 m x 124 m (skulle i värsta fall motsvara 9.06 ha) skulle bidra till att den speciellt sommartid låga vattennivån skulle bli ännu lägre och därigenom äventyra vattenförsörjningen. Ledningsgatan röjs med 5-8 års intervaller. Träden håller grundvattennivån hög i marken genom kapillärkraften medan man genom att fälla träd sänker grundvattennivån eftersom kapillärkraften då försvinner.

Träden upptar koldioxiden ur luften, genom att de huggs ner försvinner deras förmåga att uppta koldioxiden längs långa sträckor utefter ledningsgatan. Det blir en negativ effekt av bygget med tanke på koldioxideffekten.

Jag motsätter mig helt att det byggs ledningsgator för 400 kV ledningar genom ett för Korsnäs viktigt område för vattenförsörjningen. Det viktigaste är vattenförsörjningen och hög vattenkvalitet för invånarna. Försiktighetsprincipen måste gälla vad gäller vattenförsörjningen.

Det samma gäller de övriga 10 grundvattenområdena som berörs av ledningsbyggen, inget får störa det viktiga grundvattnet inte ens en kraftledning för vindel är viktigare än vatten. Många små skogsägare längs efter ländningsgatorna blir berövade sina möjligheter att idka ett hållbart skogsbruk till och med berövade sin enda skogsfastighet.

Mielipide 11

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Vi godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastigheterna ... i Öster Yttermark.

Vi godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom dessa fastigheter.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielipide 12

Önskemål då det gäller dragning av högspänningsledningar från Korsnäs havsvindpark upp via Pålnäsområdet och söderut via Harrström.

Allmänt har vi ingenting emot att det byggs en vindkraftspark ute i havet utanför Korsnäs-Harrström. Det som oroar stort är förslagen till dragning av alla kraftledningsgator kors och tvärs, gator som kommer att uppta stora arealer skogs- och kanske också jordbruksmark. Man måste kunna samordna linjedragningar så att olika vindkraftsbolag använder samma ledningar och gamla linjedragningar utnyttjas så långt som möjligt, annat är inte försvarbart.

På kartsida 1 i det kartmaterial som getts till påseende delas ledningen upp i två på Pålnäsområdet. Där efter delningen kommer ett stort område att behöva kalhuggas. Jag har av egoistiska skäl valt att se på dragningen av den ledning som går söderut genom Harrström, eftersom vi inte berörs av den ledningsdragning som går norrut. De första skiftena söderom Taklaxvägen drabbas mycket när ledningen går snett över dessa.

Så vitt vi kan förstå skulle enskilda skogsägare totalt sett om ledningen från Pålnässidan inte skulle delas förrän en bit upp längs Taklaxvägen. Om delningen skulle ske där skiftena österut som hör till skogsägarna i Taklax möter skiftena som hör till skogsägarna i Harrström söderifrån och ledningen sedan skulle gå söderut längs dessa råar skulle varje enskild markägare drabbas av hälften så stora kalytor som i det förslag som nu framförts där hela kraftledningen går över harrströmsbornas skogsskiften.

Varken kostnadsmässigt eller av andra orsaker torde det vara ett sämre alternativ, men om linjegatorna delas på flera skogsägare skulle enskilda inte drabbas så mycket som nu är föreslaget.

På ... föreslås ledningen gå över Det är Där finns utloppet från den täckdikade åkern. Genom dräneringssystemet rinner också vatten från flera hektar skog på södra sidan av Kraftledningen får absolut inte förstöra åkerns dränering, alltså inga stolpar där i hörnet.

Detta några funderingar och önskemål – förslag hur Harrströmsborna kunde drabbas litet mindre genom en litet annorlunda dragning av kraftledningarna.

... skogsskiften på berörda områden. Skogsskiftena kommer att delas itu på mitten, och kommande skogsbruk försvåras. Skulle ledningsgatan flyttas österut till skiftenas östra rå mot Taklaxskiftena skulle det kännas rättvisare och bli mindre omak för alla som äger skogsskiften från Taklaxvägen och söderut ända upp mot Taklon.

Mielipide 13

Vi godkänner inga ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Vi godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastighet ... i Öster Yttermark.

Vi godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom denna fastighet.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielipide 14

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Vi godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastigheten ... i Öster Yttermark, vilket berör ... vid Närpes å.

Vi godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom denna fastighets områden.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielipide 15 sekä adressi, jossa 351 allekirjoitusta

“Jag hoppas innerligt att detta projekt inte blir av, så mycket skog och åkermark som blir förstörd av detta. Är detta verkligen "gröna omställningen" som vi ska ha?”

Ärende: Tillstånd för byggande av el överföringsledning från havsbaserad vindpark

Vi, de berörda markägarna och övriga i området Yttermark med omnejd vill med denna skrivelse uttrycka vår starka opposition mot den föreslagna dragningen av el-gatan EPO-ELY/778/2024 för den planerade havsbaserade vindparken, med landfäste i Korsnäs. Vi anser att en el-gata med luftburna ledningar som föreslås kommer att ha en betydande negativ påverkan på stora skogs- och odlingsområden i vårt område.

Vi anser att det är av yttersta vikt att berörd myndighet begär en mer omfattande samordning mellan de olika vindkraftsbolagen för att minimera antalet ledningar som behövs. Det är vår övertygelse att varje bolag inte behöver en egen ledning och att det finns alternativa lösningar som kan undvika att skogsmark och jordbruksmark påverkas negativt.

Dessutom är vi djupt oroade över de blygsamma ekonomiska ersättningarna som erbjuds för de långsiktiga olägenheter som en kraftledning förorsakar. De föreslagna ersättningarna motsvarar inte de konsekvenser som en kraftledning kommer att ha på vår boendemiljö, landskapsbild, kulturella miljö och livsmedelsproduktion. Inom berört område finns viktig och kraftfull livsmedelsproduktion som även innebär utkomstmöjligheter för befolkningen i regionen.

Vi är övertygade om att närheten till bosättningar kan medföra hälsorisker och skapa problem för framtida etableringar och boenden i området. Ekonomiska affärsintressen bör beakta långsiktiga hållbarhetsmål snarare än kortsiktiga vinstintressen som riskerar att förorsaka betydande problem för markägarna och lokalsamhället.

Av ovanstående skäl motsätter vi oss starkt det alternativ som berör våra områden längs den planerade kraftledningen. Enligt uppgjord och förevisad karta. Vi uppmanar er att ta hänsyn till våra farhågor och att pröva beslutet om dragning av el- gatan för den havsbaserade vindparken.

Vi är tacksamma för er uppmärksamhet och ser fram emot att få våra åsikter noterade och beaktade i framtida handläggning och beslut.

Med vänliga hälsningar, Yttermark 15.4.2024

Kommentteja sähköisestä nimelistasta:

- Jag inte vill att stor skövling av åkermark och skog. Det är bara en början om linjen dras genom byn. Detta beslut påverkar också den del att jag är emot havsbaserad vindkraft!
- Det är miljöförstörande
- Vill inte att naturen ska förstöras mer. Och inte heller hälsan för människan och djurlivet ska påverkas.
- Vill inte ha mera vindmøllor eller gator genom våra marker
- En utsatt bransch som lönsamheten redan dalar för bör ej "straffas" ännu mera.
- Ledningen kommer några hundra meter från vårt hu
- Hur påverkar detta hälsa och miljö? Slopa skräpet då detta förstör mer än gynnar människor och miljö..
- Anser att det är av ytterst vikt att berörd myndighet begär en mer omfattande samordning mellan de olika vindkraftsbolagen för att minimera antalet ledningar som behövs
- Jag motsätter mig mot byggande av el överföringsledningen EPO-ELY/778/2024
- Alla kan inte behöva ha egna ellinjer.
- Nära mitt föräldrahem
- Vill inte ha møllor och att skog ska försvinna pga dumma ellinjer och högre elpriser
- Kan dom göra vindmøllorna ti havs med alla risker det innebär så kan dom dra ellinjen i havet också. Man får nog börja planera för en flytt från detta land. Snart får man inte bestämma vem dom hämtar soporna heller. Sjukt samhälle man lever i
- Gräv ner trådarna under jorden! Vi betalar redan extra på elöverföringen för att det ska göras
- Vi har hus och åkrar prec vid linjen. Varför grävs de inte ner? (Vi har strömavbrott vid minsta blåsiga dag.)
- Elledningarnas planering och att samköra med andra elnät skulle vara ide att optimera. Gräv ner ledningarna så är de flesta mera nöjda sam att det blir säkrare!
- Jag skriver under därför att ledningen kommer närmare än 150 meter från vår bostad
- Stora naturresutser förstörs
- Det går att ordna elöverföring på annat sätt
- Det är helt vettlöst att förvandla unik natur med kustremsan som nu är planer på som är viktiga sträckor för flyttfåglar till en vind industri med elkablar som går kors och tvärs och till och med parallellt med varandra, varje vår och höst syns massvis med döda fåglar under ellinjer redan som det är nu, för att inte nämna våra viktiga insekter som lider hårda förluster kring dessa industrier så tänk på näst generation istället, och om det måste byggas så gör de på det minst skadliga sättet och inte bara på de billigaste sättet, det är kommande generationer som får betala våra dumheter.

Mielipide 16

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Vi godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastighet Vi godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom denna fastighet.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielipide17

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Vi godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastigheterna ... i Öster Yttermark.

Vi godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom dessa fastigheter.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielipide 18

Jag motsätter mig att 2 st 400 kV kraftledning dras över Bovikssanden, ett för Korsnäs bosättning livsviktigt område för vattenförsörjningen. Det finns inget annat alternativ för vattenförsörjningen för Korsnäs, blir det förstört så är vi utan vatten.

Enligt Ely-keskus.fi finns det 3 grundvattenområden i Korsnäs kommun som alla har klassificerats viktiga för vattenförsörjningen, dvs. grundvattenområden av klass 1. Delområdena på Bovikssanden förenas till ett område, eftersom området är en sammanhängande hydrogeologisk helhet. Grundvattenområdena i Korsnäs är till typen tunna delar av åsavsnitt eller mycket vattenledande strandavlagringar som har avlagrats på sluttningar av morän- och bergsbackarna. (Avgränsning och klassificering av grundvattenområden i Korsnäs, Kristinestad, Lappajärv och Vasa är färdig 2019 (landskapen i Österbotten).

Två st 400 kV kraftledning skulle innebära att 2 st 36 - 42 m breda ledningsgator kalhuggs samt dessutom en 10 m zon på vardera sidan där trädbeståndet hålls lågt. Alltså totalt 62 m skulle beröras av en kraftledning. För 2 st ledningar blir det ett 124m brett område enligt kartan över det område där brunnarna finns. Ledningsgatan skulle delvis dras snett över grundvattenområdet Bovikssanden . Hela området runt omkring Bovikens grundvattenområde förser området med vatten, det är därför viktigt att man från den ansvarige myndighetens sida ser till att inget kan skada ett för boende så viktigt område. Ett kalhygge på enligt uppgift 650 m x 124 m (skulle i värsta fall motsvarar 9.06 ha) skulle bidra till att den speciellt sommartid låga vattennivån skulle bli ännu lägre och därigenom äventyra vattenförsörjningen. Ledningsgatan röjs med 5-8 års intervaller. Träden håller grundvattennivån hög i marken genom kapillärkraften medan man genom att fälla träd sänker grundvattennivån eftersom kapillärkraften då försvinner.

Träden upptar koldioxiden ur luften, genom att de huggs ner försvinner deras förmåga att uppta koldioxiden långs långa sträckor utefter ledningsgatan. Det blir en negativ effekt av bygget med tanke på koldioxideffekten.

Jag motsätter mig helt att det byggs ledningsgator för 400 kV ledningar genom ett för Korsnäs viktigt område för vattenförsörjningen. Det viktigaste är vattenförsörjningen och hög vattenkvalitet för invånarna. Försiktighetsprincipen måste gälla vad gäller vattenförsörjningen.

Det samma gäller de övriga 10 grundvattenområdena som berörs av ledningsbyggen, inget får störa det viktiga grundvattnet inte ens en kraftledning för vindel är viktigare än vatten. Många små skogsägare längs efter ländningsgatorna blir berövade sina möjligheter att idka ett hållbart skogsbruk till och med berövade sin enda skogsfastighet.

Mielipide 19

Jag motsätter mig att 2 st 400 kV kraftledning dras över Bovikssanden, ett för Korsnäs bosättning livsviktigt område för vattenförsörjningen. Det finns inget annat alternativ för vattenförsörjningen för Korsnäs, blir det förstört så är vi utan vatten.

Enligt Ely-keskus.fi finns det 3 grundvattenområden i Korsnäs kommun som alla har klassificerats viktiga för vattenförsörjningen, dvs. grundvattenområden av klass 1. Delområdena på Bovikssanden förenas till ett område, eftersom området är en sammanhängande hydrogeologisk helhet. Grundvattenområdena i Korsnäs är till typen tunna delar av åsavsnitt eller mycket vattenledande strandavlagringar som har avlagrats på sluttningar av morän- och bergsbackarna. (Avgränsning och klassificering av grundvattenområden i Korsnäs, Kristinestad, Lappajärv och Vasa är färdig 2019 (landskapen i Österbotten).

Två st 400 kV kraftledning skulle innebära att 2 st 36 - 42 m breda ledningsgator kalhuggs samt dessutom en 10 m zon på vardera sidan där trädbeståndet hålls lågt. Alltså totalt 62 m skulle beröras av en kraftledning. För 2 st ledningar blir det ett 124m brett område enligt kartan över det område där brunnarna finns. Ledningsgatan skulle delvis dras snett över grundvattenområdet Bovikssanden. Hela området runt omkring Bovikens grundvattenområde förser området med vatten, det är därför viktigt att man från den ansvarige myndighetens sida ser till att inget kan skada ett för boende så viktigt område. Ett kalhygge på enligt uppgift 650 m x 124 m (skulle i värsta fall motsvarar 9.06 ha) skulle bidra till att den speciellt sommartid låga vattennivån skulle bli ännu lägre och därigenom äventyra vattenförsörjningen. Ledningsgatan röjs med 5-8 års intervaller. Träden håller grundvattennivån hög i marken genom kapillärkraften medan man genom att fälla träd sänker grundvattennivån eftersom kapillärkraften då försvinner.

Träden upptar koldioxiden ur luften, genom att de huggs ner försvinner deras förmåga att uppta koldioxiden längs långa sträckor utefter ledningsgatan. Det blir en negativ effekt av bygget med tanke på koldioxideffekten.

Jag motsätter mig helt att det byggs ledningsgator för 400 kV ledningar genom ett för Korsnäs viktigt område för vattenförsörjningen. Det viktigaste är vattenförsörjningen och hög vattenkvalitet för invånarna. Försiktighetsprincipen måste gälla vad gäller vattenförsörjningen.

Det samma gäller de övriga 10 grundvattenområdena som berörs av ledningsbyggen, inget får störa det viktiga grundvattnet inte ens en kraftledning för vindel är viktigare än vatten. Många små skogsägare längs efter ländningsgatorna blir berövade sina möjligheter att idka ett hållbart skogsbruk till och med berövade sin enda skogsfastighet.

Mielipide 20

Jag motsätter mig att 2 st 400 kV kraftledning dras över Bovikssanden, ett för Korsnäs bosättning livsviktigt område för vattenförsörjningen. Det finns inget annat alternativ för vattenförsörjningen för Korsnäs, blir det förstört så är vi utan vatten.

Enligt Ely-keskus.fi finns det 3 grundvattenområden i Korsnäs kommun som alla har klassificerats viktiga för vattenförsörjningen, dvs. grundvattenområden av klass 1. Delområdena på Bovikssanden förenas till ett område, eftersom området är en sammanhängande hydrogeologisk helhet. Grundvattenområdena i Korsnäs är till typen tunna delar av åsavsnitt eller mycket vattenledande strandavlagringar som har avlagrats på sluttningar av morän- och bergsbackarna. (Avgränsning och klassificering av grundvattenområden i Korsnäs, Kristinestad, Lappajärv och Vasa är färdig 2019 (landskapen i Österbotten).

Två st 400 kV kraftledning skulle innebära att 2 st 36 - 42 m breda ledningsgator kalhuggs samt dessutom en 10 m zon på vardera sidan där trädbeståndet hålls lågt. Alltså totalt 62 m skulle beröras av en kraftledning. För 2 st ledningar blir det ett 124m brett område enligt kartan över det område där brunnarna finns.

Ledningsgatan skulle delvis dras snett över grundvattenområdet Bovikssanden . Hela området runt omkring Bovikens grundvattenområde förser området med vatten, det är därför viktigt att man från den ansvarige myndighetens sida ser till att inget kan skada ett för boende så viktigt område. Ett kalhygge på enligt uppgift 650 m x 124 m (skulle i värsta fall motsvara 9.06 ha) skulle bidra till att den speciellt sommartid låga vattennivån skulle bli ännu lägre och därigenom äventyra vattenförsörjningen. Ledningsgatan röjs med 5-8 års intervaller. Träden håller grundvattennivån hög i marken genom kapillärkraften medan man genom att fälla träd sänker grundvattennivån eftersom kapillärkraften då försvinner.

Träden upptar koldioxiden ur luften, genom att de huggs ner försvinner deras förmåga att uppta koldioxiden längs långa sträckor utefter ledningsgatan. Det blir en negativ effekt av bygget med tanke på koldioxideffekten.

Jag motsätter mig helt att det byggs ledningsgator för 400 kV ledningar genom ett för Korsnäs viktigt område för vattenförsörjningen. Det viktigaste är vattenförsörjningen och hög vattenkvalitet för invånarna. Försiktighetsprincipen måste gälla vad gäller vattenförsörjningen.

Det samma gäller de övriga 10 grundvattenområdena som berörs av ledningsbyggen, inget får störa det viktiga grundvattnet inte ens en kraftledning för vindel är viktigare än vatten. Många små skogsägare längs efter ländningsgatorna blir berövade sina möjligheter att idka ett hållbart skogsbruk till och med berövade sin enda skogsfastighet.

Mielpide 21

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Vi godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastighet ... i Öster Yttermark. Vi godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom denna fastighet.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielpide 22

Jag godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Jag godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över min odlingsmark eller skog tillhörande fastighet ... i Öster Yttermark.

Jag godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom denna fastighet.

Jag önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielpide 23

Vi, ägare ... har följande åsikter om den planerade elöverföringen från Korsnäs havsbaserade vindkraftspark och det södra alternativet dvs planeringsalternativet där elöverföringskabeln går via Storkors hamn och därefter söder om Storkorshamnsvägen.

1) På kartan över den planerade södra elöverföringen ovannämnd, finns ... utplacerad men i fastighetens bygglov ... finns också beviljat ett byggande av en sommarstuga (se bilaga). Denna planerade sommarstuga kommer då i närheten av ... m till el överföringskabeln.

2) Vägen till ... går över elöverföringskabeln

3) TeliaSonera har arrendekontrakt för sin TeleMast på TeleMasten är också i närhet av ... till elöverföringskabeln

4) Nuvarande elöverföring till... går över den planerade elöverföringskabeln. Eventuell vattenledning till nämnda ... skulle också gå över den planerade elöverföringskabeln.

Mielpide 24

Jag godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Jag godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastigheten ... i Öster Yttermark invid Östra linjen. Jag godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom denna fastighet.

Jag önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielpide 25

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Efterson vår ... längs Östra linjen befinner sig på under ... meters avstånd från den föreslagna ledningens mittlinje riskerar vi inte att vår hälsa utsätts för sådana risker.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielpide 26

-man bör sträva efter att lokala företag och aktörer skall ha förkörsrätt att utföra entreprenader i samband med ett eventuellt byggnadsskede

-man bör beakta att strandområden inte kommer att vara attraktiva för utveckling av havsnära boende i korsnäs om havsvindparken byggs

-elöverföringen bör inte planeras att dras mot korsholm, precis som korsholms kommun har uttalat sig kommer det att innebära att man snällt sagt våldför sig på landskapet vid Toby elstation, som redan är mycket belastat av elöverföringen

-elöverföringslinjerna bör planeras som jordkablar hela vägen för att ha så liten inverkan på andra användningsändamål av markområdena som möjligt. Skogsägare bör få en skälig ersättning, nuvarande förfaringssätt kan inte godkännas

-med tanke på krigstillstånd är vindmøllor känsliga för förstörelse med tanke på driftstörningar och de är även utsatta med tanke på luftvapen, energikällorna bör fördelas och inte koncentreras till en och samma typ. Luftburna elöverföringslinjer kan också anses vara känsliga för förstörelse under krig, jordkablar är mer skyddade

Mielpide 27

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Vi godkänner inte att el ledningen enligt ledningsalternativet SVE2C byggs över vår odlingsmark tillhörande fastigheten ... i Öster Yttermark invid Närpes å. Vi godkänner inte heller att eventuella markundersökningar görs inom denna fastighet.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielpide 28

Vi godkänner inte ledningsalternativet SVE2C för el överföring på fastlandet från Korsnäs havsvindpark, som beskrivs i ifrågavarande bedömningsprogram.

Eftersom vår ... avstånd från den föreslagna ledningens mittlinje riskerar vi inte att vår hälsa utsätts för sådana risker.

Vi godkänner inte heller att ... ödeläggs för detta ellinje alternativ. Det är fråga om den mest växande skogen, som följaktligen har den största kolbindningen och bör bevaras för miljöns bästa.

Vi önskar att den berömda Yttermark slätten bibehålls och att vi kan leva i en levande landsbygd i fortsättningen också.

Mielpide 29

Forstyrelsen och Korsnäs havsvindpark planerar en elöverföringslinje, enligt olika alternativen SVE1 till SVE3, som skulle sträcka sig genom Åback by. Den skulle komma in från nordöstra delen och gå genom hela Åback by till den planerade inmatningsstationen i Åback.

För mig som markägare innebär kraftledningen att arronderingen av mina åkerskiften skulle försämrats betydligt. Jag har under de senaste åren lagt ner mycket arbete och pengar i ett förbättra mina åkrar som nu skulle delvis gå till spillo. Efter-som att jag har mina ... blir det speciellt besvärligt med stolparna ... använder sej av maskiner som rad hacker ogräsen i raka rader,därför är kraftlednings stolpar inte lämpliga där.

Jag anser att alternativ SVE1 skulle vara det bästa med avseende på mina förutsättningar att i fortsättningen bedriva ett effektivt jord- och skogsbruk.

Jag motsätter mig alternativen SVE2 och SVE3 eftersom de skulle inskränka på mina rättigheter som markägare.

Mielpide 30

Med anledning av den planerade havsvindkraften utanför Korsnäs kommun vill vi framföra några åsikter. Elöverföringen från parken till fastlandet med sjökabel är enl alt MVE2 tänkt att föras iland på Korshamn Svartkärr området. En transformator kommer att byggas i närheten av landföringsplatsen därifrån elen förs vidare i 400k KV ledning.

... Vad är konsekvensen av att ha en 400 kV ledning i närheten? Vid ev försäljning av fastigheten, om den går att sälja, vad är värdeminskningen? I MKB framkommer positiva saker om fåglars och fiskars livsmiljö. Hela vår fina kust och unika vattenområden går förlorade. Vattenfall påstår att de mottagits med öppna armar av befolkningen och kommunen, det mest positiva mottagandet står kommunledningen för. Föreslår att projektet inte genomförs alltså ALTO.

Mielpide 31

Vindkraftsparker kan byggas där el behövs, utan att det ska behöva dras hundratals km med elledningar och skapa enorma ledningsgator i finska skogar.